

ISTRSKI TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE KOPRSKEGA OKRAJA

LETO I. - Štev. 15

KOPER, .9 junja 1950

Cena 2 din

Nov odlok o davkih - korak naprej k odpravi izkoriščanja človeka po človeku

Minulo nedeljo, dne 4. junija, je okrožna ljudska skupščina sprejela nov odlok o davku na dohodek vseh gospodarskih vej in seveda hkrati tudi na dohodek kmečkih gospodarstev. V našem okrožju prevladuje poljedelstvo in bo zaradi tega vse naše čitalce zanimalo še posebno tisti del odloka, ki se nanaša na zemljiškega posestnika.

Našim podeželskim delovnim ljudem je bilo najtežje za časa fašizma. Vsa tedanja zakonodaja je težila za tem, da uniči kmeta, zlasti pa še na Primorskem ter v Istri. Fašistični zakoni so verno izražali težnje italijanskih kapitalistov, ki so odkrito izjavljali, da je najbolj pametno, če se kmet spremeni v kolona ali pa poljedelskega delavca. Vsa zemlja naj bi prešla v roke kapitalistov — zemljiških veleposesnikov. Zaradi tega ni pač nič čudnega, če so se zlasti v Istri za časa fašizma od leta do leta vedno bolj množili kanti (prisilne prodaje) kmečkih posestev. Kmet, ki je prišel ob zemljo, je moral s trebihom za kruhom! Na tisoče naših ljudi se je morala zaradi takega težkega položaja izseliti in si iskati zaslužka v daljnih deželah! Fašistični zakon (in sploh zakon izkoriščevalcev) so kmeta obdavičili na temelju veličine zemljiške (katastrske) posesti. Ne glede ali je bil pridelek dober ali slab, je moral kmet plačati kljub temu isti davek. Za Istro pa je znano, da se tu pogostoma pojavljajo hude suše, toča in še mnoge druge nadloge. Istrski kmetje iz okolice Kopra se gotovo še spominjajo »demonstracije v Kopru«, ko je suša uničila ves pridelek, a so fašisti kljub temu izsiljevali po zakonu predpisane težke davke. Taki časi se ne bodo nikdar več povrnili! Novi odlok o davkih na dohodek odpravlja vse dosedanje večje pomanjkljivosti. Po novem odloku ni obdavčena zemlja sama na sebi, tem več njen dohodek! Uradniki ali pa delavci, ki imajo zemljo in jo obdelujejo, se obdavčijo tako kakor kmetje! Da bi se odpravilo izkoriščanje človeka po človeku, je predviden višji davek za tiste, ki uporabljajo tujo delovno silo. Tu pa se zopet upoštevajo težave za družine. Kje se poslužujejo tuje delovne sile, ker so bile težko pridateli v narodnoosvobodilni borbi (nekateri člani padli, invalidi itd.). Dohodek iz poljedelstva lahko nastaja na več načinov. Poleg vrednosti pridelka lastnika zemlje se obdavči na pr. tudi dohodek iz prevoza poljedelskih proizvodov, nabrane količine medicinskih rastlin itd. Pri obdelovalni zadruzi se obdavči dohodek zadruge. Novi odlok o davkih bo ostro zadel vse tiste, ki iz spekulativnih razlogov ne obdelujejo zemlje. Kdor zemlje ne obdela, bo plačal, kakor da bi bila zemlja dobro obdelana ter dajala precejšen dohodek!

Da bi lahko ugotovili kmečki dohodek, bomo morali za vsakega zemljiškega proizvajalca ugotoviti: a) koliko je pridelal, b) koliko stroškov je v pridelku, c) koliko pridelanih proizvodov potrebuje družina za svojo lastno potrošnjo, koliko je namenjeno prodaji po vezanih cenah ter koliko prosti prodaji, d) vrednost celotnega pridelka.

Odlok o davku na zemljiški dohodek upošteva, da imamo v našem okrožju dvoje vrst kmetij. Eni pridelajo skoro vse, kar potrebujejo za svojo prehrano, drugi so pa vezani na prodajo. Ta drugi del pride v zajamčeno preskrbo na temelju prodaje po vezanih cenah! Odlok o davku na dohodek vseh

gospodarskih dejavnosti izvaja v polni meri demokratično načelo: vsakdo prispeva po svoji gospodarski moči. Ost je naperjena proti izkoriščevalcem, proti ostankom kapitalizma. Zakon ljudske oblasti ščiti delovnega človeka in ne dopušča izkoriščanja človeka po človeku! Dolžnost vsakega našega aktivista je, da odlok temeljito prouči ter krepko pomaga pri reševanju vprašanja, ki bo v znatni meri pripomoglo k nadaljnjemu izboljšanju gospodarskega položaja v našem Okrožju!

GOVOR MARŠALA TITA V PRIŠTINI IN TREBČI

Imamo dovolj poguma in moralne moči da se upremo vsakomur, ki bi nas hotel ovirati na poti socializma

Maršal Tito se je z ostalimi člani vlade v svojem potovanju po Srbiji ustavil v Prištini, kjer je govoril pred množico 50.000 ljudi. Njegov govor se je v glavnem nanašal na bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, toda dotaknil se je tudi vprašanja bratskih odnosov z narodi informbirojevskih dežel.

Maršal Tito je v nadaljevanju svojega govora takole dejal: »Rad bi vam povedal nekaj drugega, kar je v zvezi s tem, kar sem prej omenil. Mislim na poizkuse, da bi se razbilo bratstvo in enotnost naših narodov. Kdo je tisti, ki hoče to razbiti? To so tisti, s katerimi smo se skupaj bojevali na življenje in smrt proti nemškemu fašizmu in drugim okupatorjem. To so tisti, ki bi se morali zahvaliti našim narodom, ker so v najtežjih dneh za ves svet, posebno pa še za Evropo imeli dovolj poguma, da so se uprli in se postavili v bran najbolj krvavemu zasluževalcu v zgodovini — nemškemu fašizmu in njegovim satelitom. To so ljudje, ki so takrat o nas govorili, da smo za vzgled vsem zaslužjenim narodom sveta, ki pa danes govorijo, da smo izdajalci in da se sploh nismo borili.«

Maršal Tito je v nadaljevanju svojega govora takole dejal: »Rad bi vam povedal nekaj drugega, kar je v zvezi s tem, kar sem prej omenil. Mislim na poizkuse, da bi se razbilo bratstvo in enotnost naših narodov. Kdo je tisti, ki hoče to razbiti? To so tisti, s katerimi smo se skupaj bojevali na življenje in smrt proti nemškemu fašizmu in drugim okupatorjem. To so tisti, ki bi se morali zahvaliti našim narodom, ker so v najtežjih dneh za ves svet, posebno pa še za Evropo imeli dovolj poguma, da so se uprli in se postavili v bran najbolj krvavemu zasluževalcu v zgodovini — nemškemu fašizmu in njegovim satelitom. To so ljudje, ki so takrat o nas govorili, da smo za vzgled vsem zaslužjenim narodom sveta, ki pa danes govorijo, da smo izdajalci in da se sploh nismo borili.«

»Ne verjamemo, da bi lahko ločili albanski narod od narodov Jugoslavije. Ljubimo in ljubili bomo albanski narod, kakor smo ga ljubili pred resolucijo, ne da bi se ozirali na to, kar govorijo in delajo Enver Hodža in njegovi pajdaši. Nihče nas ne bo ločil od albanskega naroda, zato pa ne smemo dovoliti, da bi se med našim ljudstvom vzbudila samo trčica sovraštva zoper Albanijo zaradi zločinov in hudobij, s katerimi napadajo albanski voditelji naše narode.«

Ko je govoril o razbijačih in netilcih sovraštva, ki nas hočejo ovirati, je dejal: »Imamo dovolj poguma in moralne moči, da se upremo vsakomur, ki bi nas hotel ovirati na naši poti, na poti graditve socializma v naši državi.

(Nadaljevanje na II. strani)

Uradno poročilo VUJA

V zvezi z neresničnimi in tendencioznimi vestmi, ki jih zadnje čase širijo italijanski in tržaški reakcionarni listi, da je VUJA za cono B ustavila promet med cono A in Jugoslovansko cono STO-ja in da izvaja blokado jugoslovanske cone, je VUJA izdala naslednje poročilo: (

»Promet med cono A in Jugoslovansko cono STO-ja ni bil nikdar ustavljen in se normalno razvija. Samo v obdobju od 1. do 26. maja 1950. je prešlo iz cone A v jugoslovansko cono 24.674 potnikov in iz jugoslovanske cone v cono A 22.662 potnikov. Skupno število znaša torej 47.336 potnikov v tem obdobju, kar pomeni povprečno nad 1800 oseb dnevno v obe smeri.

Organi VUJA izvajajo, kakor so delali tudi poprej, normalne nadzorstvene ukrepe, ki so v navadi povsod v podobnih primerih prometa med dvema conama.

Ti ukrepi imajo namen, preprečiti vstop v jugoslovansko cono osebam s ponarejenimi izkaznicami, o čemer ima Vojna Uprava več dokazov. Dalje imajo ti ukrepi namen preprečiti nezakonito prenašanje orožja in streliva, kakor se je to dogodilo s parnikom »Vektor Pisanin«, in preprečiti nedopustno trgovanje in tihotapstvo med obema conama ter podobno.

Te upravičene in razumljive ukrepe Jugoslovanske Uprave Vojne Uprave, ki so jih podvzeli tukajšnji organi samo zaradi zaščite varnosti cone in koristi njenega prebivalstva, skušajo nekateri krogi v Italiji in v Trstu z določnim namenom zlorabljati tako, da prikazujejo v napačni luči postopanje Vojne Uprave in namene Jugoslavije, ter da s tem podprejo neopravičene teritorialne zahteve Italije do jugoslovanske cone STO-ja.

Deseto zasedanje okrožnega ljudskega odbora je odvrгло še najzadnje italijanske zakone

V nedeljo je bilo v koprskem gledališču deseto redno zasedanje Okrožnega ljudskega odbora. Obenem je bilo tudi zasedanje novo izvoljenih okrajnih ljudskih odborov, ki sestavljajo novi Okrožni ljudski odbor.

Tovariš Petrič je podal poročilo o delu, ki ga je napravil Okrožni ljudski odbor. Razen izvolitve novega okrožnega ljudskega odbora, kateremu predseduje tovariš Beltram Julij, za tajnika pa je Petrič Vladimir, so bili sprejeti novi zakonski sklepi. In sicer: zakon o vojnih invalidih ter zakon o davkih. Zakona sta po svoji vsebini nov doprinos k splošni izgradnji

ljudske oblasti. Zakon o invalidih zagotavlja vojnim invalidom, vdovam in sirotam ter roditeljem padlih borcev iz prve in druge svetovne vojne primerno invalidnino. Razen tega bodo invalidi in vsi zgoraj naštetih privilejice brezplačnega zdravljenja, dopusta in prednost pri zaposlitvi in na prometnih sredstvih ter povsod, kjer se lahko invalidi udeležujejo. Tudi novi zakon o davkih ima široko podlago, ker obremenjuje samo tiste ljudi, ki imajo dovolj dohodkov, da lahko odstopijo del skup-

nosti. Pri tem niso siromašni posestniki nič zapopadeni. Torej tudi davki so dobili novo osnovo in smo končno s tem odvrgli še najzadnje dele starih italijanskih zakonov.

Na zasedanju je govoril tudi tovariš Beltram, ki je povdaril, da bo moral novi izvršilni okrožni odbor predvsem skrbeti za to, da se bodo odloki in predpisi pravilno in dosledno izvajali, da bo organom ljudske oblasti pomagal izvajati operativne in upravne naloge, nudil potrebno pomoč pri delu ter kontrolno nad izvajanjem planskih in gospodarskih nalog.

Naši rojaki v Ameriki so ponosni na svojo domovino

V Clewelandu v Združenih državah Amerike je bila četrta redna skupščina Slovensko-ameriškega Narodnega sveta osrednjeorganizacije Američanov slovenskega rodu. Skupščine so se udeležili tudi delegati Osvobodilne Fronte Slovenije, ki so izročili v imenu slovenskega in jugoslovanskih narodov pozdrave Američanom slovenskega porekla. Napredni ameriški pisatelj Edbin Kristan je v svojem govoru poudaril, da je slovensko-ameriški narodni svet v osmih letih svojega delovanja storil za popularizacijo osvobodilne borbe jugoslovanskih narodov

in za širjenje resnice o Jugoslaviji v Združenih državah Amerike. Poudaril je, da je Jugoslavija utelešenje vseh tistih smotrov, o katerih so sanjali napredni borci za delavske pravice. Soglasno so sprejeli resolucijo, v kateri ugotavljajo, da Jugoslovani z velikim uspehom grade socializem, in izjavljajo: »Ponosni smo, da smo sinovi jugoslovanskih narodov. Ponosni smo na svojo staro domovino«. Nadalje so poudarili, da hočejo še bolj utrjevati kulturne vezi z domovino in pravilno pojasnjevati težnje narodov Jugoslavije in se odločno boriti proti vsem tistim, ki obrekujejo to junaško ljud-

sicer prepričan, da so vsi načerti ameriškega odpora v tem delu sveta potrebni, da pa je treba v vsej celoti uresničiti te načrte v upanju, da bi morebiti le popravili položaj v korist Združenih držav Amerike.

Ta izjava kaže vso zaskrbljenost ameriških imperialistov, ki nikakor niso prepričani v svoje moči in ki s strahom gledajo na nezadržno napredovanje demokratičnih sil na tem velikem kontinentu.

Vrhovni poveljnik ameriškega pacifiškega brodogoja je izjavil, da japonska oporišča niso bistvene važnosti za varnost Združenih držav v Ameriki.

Dejal je, da bo tudi v bodoče najvažnejše vojaške oporišče v Tihem oceanu Pearl Harbour in da bi bila Formoza lahko zelo važna oporišče v času vojne, v rokah nove Kitajske pa bi predstavljala resno nevarnost za ameriške ekspanzionistične sile — na Daljnem vzhodu.

Preganjanje Slovencev v Italiji

Poročajo, da je v zvezi z incidenti, do katerih je prišlo pri nedeljskem obisku De Gasperija v tem mestu (Cedad), zdaj zaprla italijanska policija še več beneških Slovencev. Poleg tajnika Slovenske demokratične fronte za to ozemlje so zaprli še Grmek Jožeta, Zanino Elessandro, Birtič Nina in Birtič Rino. Navedene je policija po osebnih preiskavi zaprla in odvzela osebne dokumente. Med agenti policije, ki so izvršili aretacijo in preiskavo, je bil tudi nek Hrvat, ki ga išče hrvatska ljudska oblast. Omenjeni je grozil Birtič Rini, da jo bo ubil. Zaprte Slovence je zaslil še poznejše komisar varnostne službe in nato še poveljnik karabinerjev v Ceadu. Ta jim je hotel celo dokazati, da se niso ponašali pravilno, to se pravi, da bi morali slediti vzgledu italijanske komunistične partije, kateri člani niso v Ceadu priredili ob De Gasperijeve obisku nobene demonstracije.

V Sičjolah je začela obratovati nova opekarna

Pri Križišču v Sičoveljski dolini je bilo 3. junija vse živo. Kaka bi ne bilo, ko so vendar delavci bližnje okolice, ki so zaposleni v opekarni, proslavljali otvoritev tovarne ki nam je tako potrebna. Kjer je nedavno rastle močvirnata trava, stoji danes prva opekarna, ki so jo zgradili naši delavci pod pogoji ljuske oblasti.

Lani, ko so začeli graditi tovarno, je bil marsikdo mnenja, da iz tega ne bo nič. Toda motil se je, kdor je tako mislil. Začetek je bil res težak, toda trde mišice naših delavcev so premagale vse ovire. Naših delavcev niso motile težave in prepreke na katere so naleteli pri delu, še manj pa jih je oviralo kričanje sovražnikov novega življenja.

Nova tovarna, ki izdeluje opeko in sicer z zmogljivostjo od 14 do 16 tisoč komadov, je opremljena z modernimi stroji, ki gonijo ves obrat Lega tovarne je prav primeren, tako da ni nevarnosti, da bi zmanjkale surovine. V tovarni je sedaj zaposlenih 52 delavcev, ki že dnevno presegajo normo. Delavci so razdeljeni v 3 brigade. Ena koplje ilovico, druga je pri strojih, tretja pa dela pri pečeh. Do sedaj se

je najboljšo izkazala tretja brigada. Ob otvoritvi so prejeli najboljši delavci nagrade za požrtvovalno delo. Med ostalimi so ob tej priliki prejeli nagrade sledeči tovariši: Pribac Karel, Delbello, Vidoniš Matej, Sikur Ana, Delbello Ana, Basanese Antonio, Krmac Bruno, Pucer Virginija, Mejak Albin, Benin Henrik, Visintin Josip in drugi.

Ta nova tovarna pomeni za sičoveljsko dolino nov gospodarski napredek, ki bo dal novega poletanec v Izoli.

V prihodnjem letu bo na Čentur pritekla voda po ceveh

Malo jih je, ki ne bi poznali Centurja, tam nad Vanganelom, Centur ne šteje več kot 17 družin, ki vse po vrsti marljivo delajo na svojih kmetijah. Namen tega članka je, prikazati s kakšnimi težavami so Centurci prišli do vode za najnujnejše potrebe. Vas nima nobenega javnega vodnjaka. Po pitno vodo morajo hoditi pol ure daleč.

tudi gospodarstvu našega okrožja na splošno. Namen tovarne ni, da bi ostala tam in pri tem kjer je. Razširila se bo do štirih peči, ki jih že ima, na najmanj osem.

Delavci, ki so zaposleni v tej tovarni, so navdušeni in ponosni, da so v delu vzdržali in tako dosegli že prvi dan proizvodnje lepe uspehe. Proizvodi te tovarne se lahko merijo z onimi iz tovarne «Nardovarni», ki bo dal novega poletanec v Izoli.

V poletnih mesecih pa jo morajo voziti z vozom iz doline, t. j. poldrugo uro daleč. To »svitok«, kakor pravijo oni, imajo vsak dan in to se ponavlja, odkar tam prebivajo.

Lani se je Centurcem nekaj posvetilo. Frišla jim je srečna misel, kako se lahko rešijo nadloge. Ljudska oblast daje zdaj Centurju tisto, za kar se Italija nikdar ni brigala.

V pol ure oddaljenem kraju je studenec, ki do sedaj ni bil v polni meri izkoriščen. Inženirji so izračunali, da bi ta izvirek lahko kril potrebe vasi in so napravili načrt, ki ga je oddelek za gradnje sprejel. Voda se bo pri izvirku zbirala v 150.000 litrskem rezervoarju in bo po ceveh pritekala v vas.

Lani so začeli z izkopi, tam kjer bo rezervoar in so do sedaj izvršili že 90 odst. tega dela. Delajo vse s prostovoljnimi delom. Nekateri vaščani pa se prostovoljnega dela izogibljajo in tako padajo največ bremena na člane obdelovalne zadruge. Silvan Koren, Zelmo Krmac, Ivan Krmac in Stanko Krmac so organizatorji vsega dela in so napravili tudi največ prostovoljnih ur pri vodovodu in zadržnem domu. Poleg njih je tudi mladinec Benedikt Krmac, ki je dal mnogo pri gradnji vodovoda. Anton Koren z dvema sinovoma pa je napravil manj prostovoljnega dela kot tisti, ki je sam v hiši. Ravno tako nista da'la Josip Koren in Oskar Krmac ničesar od sebe, kljub temu, da je vodovod tudi za nje življenjske važnosti. Se posebej pa je treba grajati Ernesta Krmaca, ki ni nikjer aktiven, Ti ljudje morda mislijo, da bodo drugi dela'j zanje?

Tudi nekateri mladinci in mladinke izostajajo s prostovoljnega dela. Krmac Galjano sedi in gleda tiste, ki delajo. Izgovarja se, da je njegov oče na prostovoljnem delu. Mladina in kar je zdravih rok v vasi, naj primejo krepko v roke krampe in lopate, da bo voda čim prej pritekla v vas.

Poglejmo v novo trgovino »OMNIA«

Res lepa trgovina in prelepa za mestece kot je naš Koper! Luksuzna, najlepše urejena trgovina! Sentviški mizarji so naredili res lepo opremo. O lepoti, zračnosti, čistoči in svetlosti ne bomo govorili. Govorili bomo raje o trgovcih oz. uslužbenkih, ki delijo blago in o načinu delitve ter še o nekaterih drugih zanimivostih v tej novi trgovini.

Uslužbenec je veliko, vendar nekoliko preveč. Način razdeljevanja blaga ni dober. Kdor kupi, mora narediti tri operacije: najprej izbere blago, nato pri drugem mizi plača, pri tretji pa dvigne. Tako nastanejo nepotrebne vrste. Pri dajanju blaga se kar gneče uslužbenki, ki bi lahko delale drugje. Te uslužbenke prav za prav zavirajo delo. Da so vrste, so knivji uslužbenki sami.

Foglejmo pa še eno stvar. Drugega dne po odprtju trgovine sem vstopil tudi jaz vanjo. Pri plačevanju pa sem navlekel na ušesa

Kaj delajo žene na Škofijah

Kdor bi rekel, da na Škofijah ne delajo nič, nekoliko bi imel prav, kar se tiče drugih organizacij, toda žene pa pridno delajo. Delale bi še boljše, toda nihče jim ne pomaga. Ko so šle vprašat, kaj bi delale za Teden matere in otroka, so jim v Kopru na AFZ povedali, da naj držijo sestanke in drugega nič. To pa še ni dovolj, da bi ena organizacija delala. Žene pravijo, da postaja v vodstvu AFZ birokracija. No in Škofijske žene so zvedle, kaj je treba delati za Teden matere in otroka po radiu, ne pa od vodstva. Zensko organizacijo vodi na Škofiji Ana Hrvatin, požrtvovalna ženska, ki se ne boji dela, ampak je pridobila na Škofiji 68 naročnikov na »Našo ženo«, toda žal, »NASA ŽENA« zadnje čase ne prihaja več. Pritožujejo pa se tudi zaradi tega, ker niti pionir in Ciciban ne prihajata več. Kakšen pomen ima Ciciban za otrokove predvsem matere in to bi se morali zavedati tudi v Kopru, da uš pionirji dobivali pionirski tisk, ki jih vzgaja. Krevatinova je dejala, da njena vnukinja ni več tako vedra, odkar ne dobiva Cicibana.

Na Škofiji je potreben predvsem otroški vrtec, to je predvsem občutljivo, ker matere ne vedo, da bi se otroci ukvarjali po gostah, zato pa tiste manj zavedne pošiljajo svoje otroke v otroški vrtec v cono A. KLO Škofije se sploh ne zmeri, da bi poklical žene, da bi z njimi razpravljali o tem vprašanju. Saj predsednik pravzaprav spi, ko ne ve niti, kaj se dogaja okoli njega. Žene se tudi pritožujejo nad odborom, da ni poskrbel za peč, da bi jo popravil, saj jo imajo in le malo stroškov bi bilo treba, pa bi jo popravili.

Med škofijskimi ženami je dosti dobrih, predvsem vodstvo. Vredne pohvale so Justji Hrvatin, Kersič Ivana, Miheč Marija, Umek Cecilija, Furlanč Marika in Krvatin Bruna, ki je sešla za prvi maj 65 krojev prostovoljno.

Škofijske žene so rekly, da bodo delale in da hočejo doseči ravno v tednu matere in otroka cilje, za katere toliko časa delajo, pozivajo pa razne odbore v Kopru, naj imajo manj birokracije, ker birokracija ne gradi ljudske oblasti, one pa so na maj in jo hočejo braniti, ter dokazati izdajalcem v cono A, da je ljudska oblast do Škofij.

Delo naših kulturnih društev

Dejavnost kulturnih društev in krožkov koprškega okraja v mesecu maju je obsegala naslednje: organiziranje tečajev za pevovodje in tečaja za dramsko umetnost, vodenje tečajev za nepismene po raznih vaseh okraja, razširjanje tridesetih knjižnic v raznih vaseh v notranjosti in v obmorskih mestih, organiziranje trinajstih kulturnih prireditev, kot so drame, komedije, pevski nastopi in podobno.

Iz KRKAVČ

Na čast okrajni partijski konferenci dela danes v Krkavčah 30 ljudi v kamnolomu, kjer pripravljajo kamenje za gradnjo ljudskega doma. S tem prostovoljnim delom hočejo pokazati hvaležnost tisti partiji, ki je vodila Osvobodilno borbo, obenem pa pokazati, da se zavedajo pomena, ki ga bo imel ljudski dom za njihovo vas.

SV. PETER

Na sektorju Sv. Petra so sklenili z delom počastiti okrajno partijsko konferenco. Tako bo šlo iz tega sektorja v prostovoljno delovno brigado 6 mladincev in mladink, za domača dela pa bodo po vseh vaseh tega sektorja do 8. junija sestavili frontne brigade. Poleg tega so začeli s kampanjo za pridobitev naročnikov na «Istrski tednik».

Obisk odkupnih baz na Goriškem

OZPZ in podjetje «Fructus» sta organizirali študijski izlet odkupne baze sadja v goriškem okraju. Vabljeni so bili na ta izlet prevzemalci sadja in odborniki naših KZ. Namen tega izleta je bil, da se naši prevzemalci sadja dobro seznanijo s sortiranjem, zavijanjem in odpreme našega sadja, ker v tem oziru smo še mi zaostali in še vedno se vršijo napake pri naših KZ. Pri pregledu odkupnih baz v Pračini St. Petru, Novi gorici in Plaveh v Kanalski Dolini so se prepričali naši zadržniki, kako je treba pravilno paziti pri prevzemu sadja.

Tudi naše okrožje ne bi smelo zaostajati, ker mi pridelamo tudi lepo in okusno sadje. Danes imamo še mi lahko kakšne tehnične ovire za ustanovitev takega podjetja in to je nujno, da jih mi odpravimo. Ker podjetje Fructus danes tega ne zmore, zato bo treba neke ukrepe zavzeti, da se bo ta problem rešil, s tem bi mi dosti ojačali naše gospodarstvo.

Govor maršala Tita v Prištini

(Nadaljevanje s 1. strani)

Glede odnosov z Bolgarijo je maršal Tito rekel: »Mi smo dali Bolgarom legitimacijo zaveznikov, ne pa Sovjetska zveza, ne Rusi! Mi smo jim rekli, da naj se pozabi preteklost in da hočemo ustvariti prihodnost. Mi smo šli k njim na obisk in doživeli veličasten sprejem bolgarskega naroda, ki ga je povzročilo prav to, da se je bolgarski narod prepričal, da je samo bratstvo in enotnost poroštvo njegovega napredka. Imenujejo nas fašiste. Toda naša država ne more biti fašistična, ker gradimo socializem. Ni bila fašistična niti tedaj, ko so tukaj gospodarili fašisti, prav gotovo pa ni danes, ko smo samo gospodarji na svojih tleh. Prav zato je njihova laž tem večja. Zmagali bomo ne glede na blokado in na različne druge ovire, ki jih stavlja našemu gospodarstvu in ne glede na to, da razen napada Informbiroja tudi reakcija v tujini zakulisno dela proti nam. Kljub temu bomo zgradili srečnejšo prihodnost.«

V Trebčah pa je maršal Tito govoril o delu in o odnosih do dela. Iz njegovega govora posnemamo: »Nova Jugoslavija kuje nove ljudi, ljudi z novimi nazori v odnosu do dela, kajti danes ni pri nas delo več prokletstvo za delovni razred, ni nujno zlo, ki se prenaša samo, da bi človek živel, temveč postaja pri nas delo ponos naših ljudi in bo postalo življenjska potreba ne le zato, da bi ustvarili sredstva za življenje, temveč v prvi vrsti za to, ker pomeni danes delo za delovništvo in čast za graditelje socializma v naši državi.«

Ko se je maršal Tito dotaknil obrekovanja Informbiroja, je dejal: »Njihove laži se razbijajo v naših rudnikih in tovarnah, v naši težki industriji. Vsi uspehi, vsi številni proizvodi iz naših tovarn, ki jih doslej nismo izdelovali, govore resnico o tem, da se pri nas resnično gradi socializem.«

ZADRUŽNIKI IZ PUC SI GRADIJO HLEV

14.000 din za otroški vrtec

Poleg slovenske in italijanske šole imamo v Strunjanu tudi otroški vrtec. V njem se malčki vzgajajo in pripravljajo za nadaljnje izpolnjevanje — za osnovno šolo.

Nekaj korakov od glavne ceste je na pobočju grička lepa hiša, pred njo pa zelo primeren vrt za igranje. Tu je ves dan živ zav, posebno sedaj ko imamo krasne dneve.

Soba za otroke je lepo opremljena. Malčki imajo v vrtcu vsi enake obleke. Kosilo je okusno in izdatno. Kuharica Ana prav pridno prinaša nenasitnim malčkom dvojno porcijo. Njihova vzgojiteljica se trudi, da drži red in disciplino.

Nevidjo in Lida sta najglasnejša in najbolj neugnana pripovedovalca.

Rudnik v Sičjolah bo velikega pomena

Dela za obnovitev rudnika v Sičjolah napredujejo s pospešeno naglico. Rudnik v Sičjolah bo eden največjih in najbolj važnih gospodarskih objektov v okrožju. Obnovitveni načrt obsega posopno razširitev raznih del v tem rudniku. Najprej bodo stavljeni v obrat zunanje naprave, potem bo povečana zmogljivost električnih transformatorskih postaj, poslavljene bodo velike črpalke za odvod vode, ki je — kakor je znano — v preteklih letih zalila rudniške rove. Ko bodo začeli v tem rudniku redno kopati premog, bodo lahko krili vse potrebe našega okrožja in bodo lahko izvažali premog celo v inozemstvo.

KLO e zanima za vrtec in skrbi vse potrebno. Kmetijska nabavna zadruga pa je pred dnevi poklonila vrtcu 14.000 din za dialektični material in ostale potrebe. Uprava otroškega vrtca se ji najlepše zahvaljuje za pomoč in sodelovanje pri vzgajanju naših najmlajših.

Strunjančani so razumeli, da je treba da'i najmlajšim, kar največ mogoče. Od pravilne vzgoje mladine in uspešne pomoči zavisi v veliki meri gospodarstvo in kulturni napredek.

KLO Kampel Šolara bo imel nov sedež

Na križišču cest Smarje in Marežice, na bivši postaji v Kopru so 1. junija začeli graditi novo stavbo, 15 metrov dolgo in 11 metrov široko. V to stavbo se bo preselil Krajevni ljudski odbor Kampel-Salora.

Pri tej gradnji delajo zidarji Bolčić Jole, kot vodja, Dežice Ivan, va jenes, Fonda Jurij in trije težaki. Že prve dni so pri betoniranju temeljev presegli normo. Od teh je težak Gverho Brajko najboljši, ki se pri delu malokdaj ustavi, med tem ko se Emilij Kozlovič slabo izkaže in bi moral, kot mladenič najbolj urno sukati.

Predvidevajo, da bo sedež v tem letu zgrajen, samo KLO Kampel Salore bi se moral za to delo malo bolje zanimati, predvsem, da bi bi se izgradnja pospeševala tudi s prostovoljnimi delom.

Kdo so tisti, ki niso obdelali zemlje Kako bom sodelovala pri uresničenju našega plana

V našem okraju se je pojavilo vprašanje neobdelane zemlje. Ne bomo govorili, kakšno škodo to povzroča našemu gospodarstvu, ker mora vsakdo vedeti, da neobdelana zemlja pomeni hkrati manj pridelkov, pomeni manj blaga. Naše ljudstvo zaradi tega skrbi, da je vsa zemlja obdelana, da damo našemu trgu čimveč blaga. Imamo pa tudi take, ki jim je zemlja postala deseta briga, ki ne mislijo na to, da bi koristili ljudski oblasti, ampak škodujejo na ta način, da pustijo zemljo v nemar in raje črnoborzijanju. Da bodo naši ljudje vedeli, kdo so ti ljudje, bomo navedli kar konkretna dejanja in imena teh ljudi.

Tak je neki Rotter iz Strunjana, ki je pustil v nemar 10 arov zemlje, sam pa je šel ribarit in prodajal ribe v Trstu na črni borzi, za kar je bil tudi zaprt. Približno tak tip je Krebl Remigij iz Sareda, ki ima neobdelana 2 ha zemlje in celo trte za obrezovanje. Je zelo malomaren. Njegova zemlja je dobra in zato tudi škoda večja. Tako malomarnost od zemlje pokazuje tudi Beržan, ki živi v Viližanu. Ta človek je dal zemljo v najem nekemu, ki dela v Kopru, Okrog 1,2 ha zemlje je neobdelane že dve leti. Beržan ni obdelal niti vinograda, ki rodi do 18 hl vina. Paolj Mario iz Giusterne pa nima obdelanih 20 arov zemlje. Dela v Trstu in sploh ne prihaja več domov, Nicolo Riccobon iz Kopra pa je zelo nemaren in je pustil kar 50 arov zemlje neobdelane, kajti njemu najbrže zadostuje tista, ki jo obdeluje. Barut Peter iz Viližana pa je pustil 1,2 ha zemlje neobdelane in zbežal v Trst. Tudi na Skofijah je nekaj takih, toda omenil bomo samo dva. Stefančič Mihael iz III. Skofije je zelo nasproten ljudski oblasti in ima 20 arov neobdelane zemlje. Delavce, ki mu delajo, slabo

plača in zato so delavci sklenili, da se mu ne bodo več udinjali. Ravno toliko zemlje ima neobdelane tudi Ujčič Dora iz III. Skofije. Ona je zbežala v Trst in še mar ji ni za zemljo. Mislimo, da je vsem jasno, kdo so tisti, ki nočejo obdelovati zemlje. So taki, ki bežijo v Trst, ki črnoborzijajo, ki na razne načine škodujejo ljudski oblasti. Zavedni kmetje pridno obdelujejo zemljo, ker vedo, da bodo tudi tako ojačali svojo ljudsko

oblast. Tistim, ki niso obdelali zemlje, je treba zemljo odvzeti in dati v obdelavo zadrugam ali pa sindikalnim ekonomijam in delavnim kmetom. Če pa to ni mogoče, naj si po vaseh ustanovijo frontne brigade, ki naj obdelajo vso zapuščenno zemljo. Tudi vdovam in bolnim moramo nuditi vso pomoč, kajti tu je razumljivo, zakaj zemlje niso obdelali. Tiste, ki zemlje hote ne obdelujejo, moramo razkrunkati in jih označiti kot škodilce ljudske oblasti.

V krojačnici »OMNIA« v Kopru je zaposlenih 70 mladih fantov in deklet

Meseca oktobra 1948 je tov. Marino Gobbo s sedmimi dekletji odprl prvo zadržno krojačnico v našem okraju. Tov. Marino pravi, da so začeli delati z golimi rokami. Niso imeli strojev, likalnikov in ne drugega potrebnega krojaškega oročja. Tovariš Marino in drugi začetniki te krojačnice se niso ustrašili dela, ki je stalo pred njimi. Nabavili so si nekaj strojev, ostale potrebščine so prinesli od doma in začeli 18. oktobra vztrajno delati. Dela je bilo od vsega začetka več kakor dovolj, tako da je bilo naših krojačic premalo, da bi mogle ljudi zadovoljiti.

Drugo leto se je začela krojačnica že širiti, šivilje-vajenke, ki so delale pri privatnikih, so prihajale v to krojačnico. Mnogo je prišlo tudi takih, ki niso do tedaj še nikdar šivale.

V poletju leta 1949. se je začel v Strunjanu trimesečni tečaj za šivilje, iz katerega je krojačnica dobila precej novih moči. Z novim letom 1950 ima krojačnica že 30 šivilj in vajenk.

Pred kratkem se je to število še povečalo. Šestdeset deklet in nekaj fantov dela danes v tej krojačnici, ki bodo postali dobre šivilje in krojači in bodo tudi kos potrebam našega okraja.

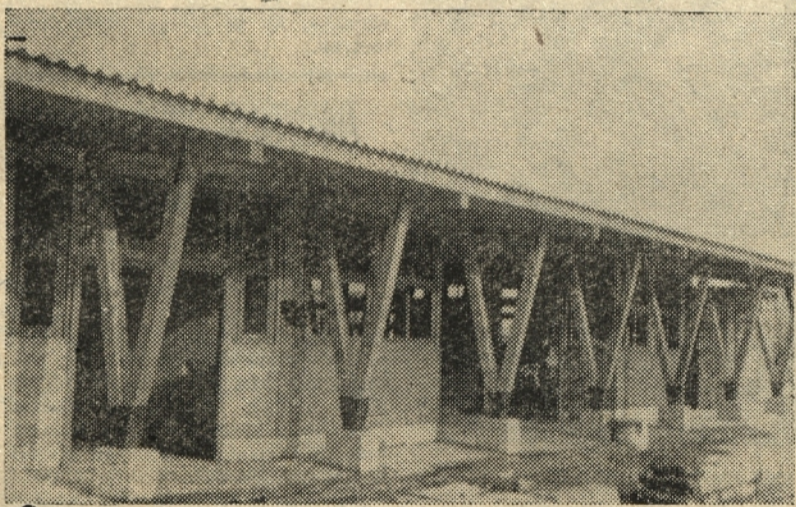
Tovarišice, kakor Zigante Ada, Fjoreta Medica, Dora Božič in Angela Bartole so si v kratkem času

pridobile toliko znanja, da lahko delajo že samostojno. Tudi Miranda Rošeto, Roža Rikobon, Marija Kocijančič, Arsiljo Apolinjo, Marjela Norbedo, Jordan Vatovec in Marija Deponte se pri delu jako zanimajo in kaže, da se bodo uspešno uveljavile. Tu in tam se pa opaža, da nekatere tovarišice ne posvečajo dovolj pozornosti svojemu poklicu, ostajajo doma zaradi malenkosti! Tov. A. Perici in Rikobon Ruža naj vedo, da ni lahko popraviti, kar se zamudi v mladih letih.

Videlj smo, da je v kratkih dveh letih iz nič nastal cel kolektiv mladih in veselih ljudi, ki bodo dali našemu delovnemu človeku kvaliteto izdelane oblačila.

Na žalost pa se uprava OMNIE premalo zanima za to krojačnico. Če pomislimo, da šteje kolektiv 70 ljudi, ki se morajo stiskati vsi v treh majhnih prostorih, je to že jasen dokaz, da se res ne zanima. Tov. Marino se je mnogo trudil in predlagal načrt za novo krojačnico, ki ga je oddelek za gradnje potrdil in odobril, medtem ko tov. Vatovec, direktor OMNIE odlašala z zadevo že več kot pet mesecev in čaka, da bi stavbo kupila kaka druga ustanova in odstopila prvo nadstropje, ki bi prišla v poštev za krojačnico.

Uprava OMNIE naj preneha z malomarnostjo in uredi primerne in zdrave prostore za krojačnico.

ČAKALNICA NOVE AVTOBUSNE POSTAJE V KOPRU

Zakaj naši dijaki zapuščajo šole

kel, da bodo delali dalje. Če bodo to dijaki, ki niso sposobni za šolo, ne bo škode, toda največkrat se zgodi, da so to dijaki, ki se lahko šolajo, ki so za to sposobni, pa nočejo; ali so drugi g oblji vzroki, ki jih vlečejo v delo. Največkrat so temu krivi oblastni organi, podjetja, ustanove itd., ki dijake podkupujejo s plačili. Pomanjkanje kadrov je in vsakdo, ki pride iz šole, je dragocen, zato ima takoj profesorsko plačo, bodo rekli nekateri. Saj to je prvi kader in koristi naši skupnosti. To stališče je popolnoma napačno in pomeni zločin nad ljudstvom. Ali ima Istra kaj višjega kadra? Ne, nima ga,

niti vrednega ne. Zakaj pa potem vlačimo dijake iz šol. Danes je dosti ljudi pri nas na službenih mestih, ki ne poznajo duše Istrana, naši bodoči intelektualci pa ga bodo poznali, ker so sami Istrani. Toda če bo šlo tako naprej, bo naše gospodarsko in kulturno življenje trpelo. Istra mora dobiti na odgovorna mesta svoje ljudi in tisti, ki so danes v šoli, naj se naprej šolajo, saj imajo vse možnosti. Ljudska oblast jih podpira. Merodajni organi naj poskrbe, da ne bodo šli dijaki iz šol, naj poskrbi, da jih podjetja ne bodo pritegovala na delo,

V tej nalogi bom skušala povedati, od kdaj si lahko postavljamo plan, komu gredo za to zasluge in kako bom sama skušala pomagati, da bo naš plan ne samo dosežen, ampak tudi presežen.

Plan smo začeli postavljati po osvoboditvi. Da smo pa do tega prišli, smo se morali boriti. Slovenska zemlja je bila prepojena v teku borbe s krvjo naših najboljših sinov, mož, mater, in sestra. Zavedali smo se, da bomo le z borbo osvobodili slovenski narod in mu dali pravico, da bo lahko stopal ob strani drugih naprednejših narodov. Tako se je tudi zgodilo.

Po osvoboditvi si je Jugoslavija začela graditi, kar ji je sovražnik v času borbe porušil. Ko je razpolagala s svojimi proizvodnimi sredstvi in imela v rokah ključno gospodarstvo, je lahko začela z načrtnim gospodarstvom. Tako si je naložila petletni plan, kateri je po nekod izvršen, čeprav sta perdnami še dve leti, od kar je bil sprejet. Jugoslavija posveča največjo pažnjo težki industriji, kmetijstvu in za tem ostalim gospodarskim panogam. Nam ni za to, da bi se ona gospodarska veja silno razvijala, druga pa zaostajala. Vse gospodarske veje se morajo istočasno razvijati.

Naše okrožje je v izjemnih političnih prilikah. Zaradi tega smo si postavili enoletni gospodarski plan, s katerim bosta povečana obseg in vrednost vse proizvodnje, ki dviga življenjsko raven, tukajšnjega delovnega ljudstva.

Plan posveča največjo pozornost kmetijstvu in zadrugstvu, katere-

Življenje ribičev pod fašizmom in danes

Da bi opisali življenje naših ribičev pod fašizmom, bi morali napisati cele strani. Zaprte so jim bile vse poti boljšega zasluzka in znošenega življenja. Glad in ubožstvo je vladalo tudi pri njihovih ognjiščih v tistem času. Ni bilo dovolj le trpljenje za zaslužek ubornega koščka kruha, imenovali so jih »odpadke«. Nihe se ni zmenil zanje. Če so se vrnili prazni z ribolova, so morali gladovati.

Mogoče bo temu kdo ugovarjal in bo rekel: ali niso imeli že takrat nekake zadruga. Res imeli so jih, toda bile so pod pokroviteljstvom fašističnih komisarjev, ki so jih neusmiljeno izžemali.

Današnje življenje ribičev je popolnoma drugačno čeprav nekaterim marnjačem ne gre to v glavo. Nas pa predvsem zanima boljše življenje, ki si ga ribič ustvarja z dnevnim delom.

Nove ribiške zadruga, ki so jih ustanovili ribiči sami, slonijo na socialističnih načelih. Imajo nalogo, da razširijo ribištvo ter da ga utrdijo. In to so že v veliki meri naredile, saj so povečale število motornih čolnov in jih opremlile s sodobnim ribiškim orodjem. Tudi ribiške flotilje so se povečale. Ljudska oblast je dala tem zadrugam na razpolago raznovrstna orodja za vse letne čase, tako da imajo ribiči zagotovljen zaslužek tudi pozimi.

Naši profesorji se zelo zgražajo nad tem, kaj to tudi prav po pravici. Oni vedo, koliko je truda, preden se dijaka vvozi in zato naj bi tudi pri takih odpustih iz šole merodajni činitelji.

Pojavilo se je tudi to vprašanje, da dijaki po maturi nočejo na učiteljske. Tudi učitelje moramo imeti domače, zato naj dijaki opustijo bojazen pred učiteljsko službo, kajti prav domači učitelji so nam nujno potrebni.

»Ko bomo preživeli počitnice, se bomo vrnili v šolo in se učili z večjim veseljem kot lani.« tako končujejo nekateri svojo šolsko nalogo in to je tudi konec tega članka ali naloge, ki bi zaradi jezikovnih napak gotovo dobila »vevke«, zato pa imejte z njim usmiljenje, vsaj zaradi vsebine.

mu pomaga s 348 celotnih investicij. Nato sledijo še ostale gospodarske panoge: promet, industrija, družništvo se L.O. zanima posebej družništvo se ljudska oblast posebno zato, ker nista v času fašizma imela možnosti razvoja in ni kapitalistom bilo do tega, da bi pospeševali drobno blagovno gospodarstvo, temveč obratno. Da si bomo s tem planom ogromno pripomogli, ni dvoma. Ker nam primanjkuje delovne sile, imamo težave. Toda tudi to bomo premagali. Ustanovljamo delovne brigade, ki so nam v veliko pomoč. Teh se udeležujemo vsi. Tudi meni je do tega, da bi v planu sodelovala. Učim se, kajti tudi to je velik korak naprej in spada v plan. Udeležila se bom tudi udarniškega dela, da bom med onimi, ki se zavedajo svojih dolžnosti in sodelujejo pri uresničitvi plana. Zato postavljamo tudi norme, katere so velika pomoč in v napredek gospodarstva.

Mladinci se vedno bolj zavedamo kako plemenite so naše naloge.

Albina Mavrič
gojenka Gospodarske šole

Slovinci v Trstu pred več sto leti

V starih časih so imeli slovenski ljudje v mestih več pravic od onih, ki so živeli na deželi. Mesta so bila središče napredka. Tu sta cvetela obrt in trgovina. Z dviganjem proizvodnje ter kulture se začinjajo mestni ljudje hkrati otesati tudi fevdalnega jarma. Kot trgovci ter obrtniki se vedno bolj uveljavljajo tudi Slovinci. Najdemo jih končno tudi na najvišjih mestih tržaške mestne uprave. Posebno velik ugled v 14. in 15. stoletju je v Trstu uživala družina Mirec. Boltežar Mirec je bil na pr. več let generalni tajnik ter pravni zastopnik mestnega občinskega sveta. Važno vlogo je igrala tudi družina Stojan, ki je dala celo vrsto znamenitih mož. Isto velja zopet za najednike Blagožita, ki so se pozneje pisali Blagožič ter Blagožica. Člane te družine najdemo tudi med člani mestnega sveta. Slovinci, ki so živeli v centru mesta Trsta, so zadržali svoja originalna slovenska imena skozi cejo 14. in 15. stoletje in seveda tudi svoj materini jezik. Trst je bil v tistih časih precej daleč od Sv. Ivana ali pa recimo Skednja. Dejstvo, da so imeli ti Slovinci svoje hiše in svojo poset prav tam, kjer je bilo še nekaj ostankov nekdanjih rimskih patricijev, kaže, da so se zna' uveljavljati in seveda, da jih fevdalci niso mogli zadržavati v podrejenem položaju. O teh slovenskih prebivalcih govorijo mnogo stare listine. V neki listini iz leta 1313, se govori, da je vdova Robide darovala po smrti svojega moža 1 vinograd kanoniku Andreju. Pri sestavi darilne listine je bil prisoten tudi Domenik, sin Stojdraga. Listina iz leta 1342, govori, da je Mohor Frosinec prodal v centru mesta 2 hiši, ki stoje poleg drugih hiš, ki so last Konjuše. Lahko trdimo, da ni v tej dobi skoro nobene listine, ki ne bi naštevala ljudi s slovenskimi imeni. V 13. in 14. stoletju smo imeli v Trstu celo vrsto notarjev, ki imajo slovenska imena. Tako na pr. Stojan Peter (publicus imperialis auctoritate notarius), Henrik Mellec ter Musteglo.

Koncem 14. stoletja so se začeli v Trstu na veliko naseljevati italijanski trgovci, kar je bilo seveda negativno za Slovence v centru mesta, ki se začinjajo sedaj po'agoma poitalijančevati. Potek poitalijančevanja je deloma razviden iz sledečih primerov iz 14. stoletja: sinu je bilo ime Avancizo, očetu pa Pribiša, sinu Giovanni, očetu pa Konjec, sinu Domenico, očetu pa Sinec, sinu Americo, očetu pa Pravin. Predniki mnogih današnjih Italijanov v Trstu so bili pač Slovinci. Eno je torej gotovo: Slovinci niso prišli v Trst kot pastirji in niti ne v XV. ter XVI. stoletju, temveč pred ovdarjem že več sto leti.

IZ SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE

Nad šest milijard kilovatnih ur bodo dajale letno vse vodne sile Slovenije

Slovenija ima toliko izkoristljivih vodnih sil, da bi se vsako uro izgubilo 760 tisoč kilovatnih ur energije če bi ne bilo še nobene hidrocentrale. Čeprav imamo že precej hidrocentral, se vendar večji del energije še izgublja. Tako je proizvodnja električne energije v Sloveniji leta 1939. znašala komaj 360 milijonov kilovatnih ur, toda izkoristljive vodne sile v Sloveniji bi morale dati na leto 6 milijard 650 milijonov kilovatnih ur. Slovenija je najbolj bogata republika na vodnih silah. To pokažejo tudi naslednji podatki: petletni plan predvideva povečanje proizvodnje električne energije na štiri milijarde 350 milijonov kilovatnih ur. Od tega mora samo Slovenija doseči dve milijardi in tristo milijonov kilovatnih ur. Da bomo izkoristili vse vodne sile v Sloveniji bi morali zgraditi 121 hidrocentral, to je vsekakor veličanska naloga, vendar ne fantastična. Takšne naloge so program socialistične države.

Zato bomo morali zgraditi 56 dolinskih pregrad za zbiranje vode. Če bi združili vse večje, ki jih bo 67 in bo v aka vsebovala nad milijon kubičnih metrov vode, bi smeli govoriti že o zelo velikem jezeru.

JUGOSLAVIJA IMA DOVOLJ MOLIBDENA

V rudniku cinka in svinca v Mežici v Sloveniji so postavili nove naprave za proizvodnjo rafinirane cinka, svinca, kalcijevega molibdena in drugih podproduktov. S temi novimi napravami bo proizvodnja molibdena popolnoma krila potrebe jugoslovanske jeklarske industrije.

Preganjanje jugoslovanskih manjšin na Madžarskem

Madžarske oblasti kršijo najosnovnejše pravice jugoslovanskih narodnih manjšin na Madžarskem in na ta način ustvarjajo pripravna tla za širjenje mržnje med narodi in za maščevalno politiko proti Jugoslaviji.

Madžarske oblasti zatirajo kulturne organizacije jugoslovanske manjšine in onemogočajo na ta način njen kulturni razvoj ter sploh ogrožajo obstoj pripadnikov te manjšine. V zadnjem času so zaprli več pripadnikov jugoslovanske narodne manjšine s katerimi so ravnali zelo surovo in mnogo od njih odpeljali neznan kam. Obstoji celo nevarnost množične preselitve vseh pripadnikov jugoslovanske narodne manjšine v notranjost madžarske države. Madžarske oblasti so že preselile ljudi iz nekaterih krajev.

Marsal Tito je v svojem govoru pri zasedanju Ljudske skupščine Jugoslavije dne 27. aprila sporočil, da je jugoslovanska vlada sklenila napraviti določene ukrepe za normalizacijo odnosov z Grčijo. Jugoslovanska vlada je med tem že imenovala dotedanjšnjega upravnika poslova v Atenah Serifa Sehovića za svojega poslanika v Atenah; grška vlada pa Demetra Papasa za grškega poslanika v Jugoslaviji. Vsi jugoslovanski narodi in tudi prijatelji miru in mednarodnega sodelovanja so pozdravili ta dogodek, ki prispeva k miru.

Z Grčijo že od leta 1946 nismo imeli več uradnih diplomatskih stikov. Zadnji naš poslanik na grškem dvoru je bil dr. Izidor Cankar. V dobi monarhofašistične diktature, posebno, dokler je divjala državljanska vojna v Grčiji, ni bilo misliti na obnovitev rednih diplomatskih odnosov. Pogoji za to so bili dani šele po končani državljanski vojni

Največja skupno poplavljen površina bo znašala 103 kvad. km vode, zajezeno pa jo bo 569 milijonov kub. metrov. Največja akumulacija bo bazen pri Radovljici, ki bo vseboval 105 milijonov kub. m vode.

Zgraditev hidrocentral bi terjala velike stroške, ki pa bi jih kmalu poplačala električna energija. Stroški za zgraditev hidrocentral bodo znašali 35 milijard in 187 milijonov dinarjev. Tedaj vrednost električne

ga toka že v kratkih letih poplača velike investicije.

Naši strokovnjaki, ki so proučili izkoristljive vodne sile v Sloveniji in izdelali načrte za izkoriščanje našega velikega vodnega bogastva so ugotovili, da se Slovenija uvršča med najbogatejša področja v Evropi po vodnih silah.

Naša naloga je, da v veliki dobi graditve socializma dvignemo tudi te sile.

Površine industrijskih rastlin so dvakrat večje kakor 1939.

4. junija je bilo v Skoplju prvo posvetovanje agronomov in tehnikov LR Makedonije.

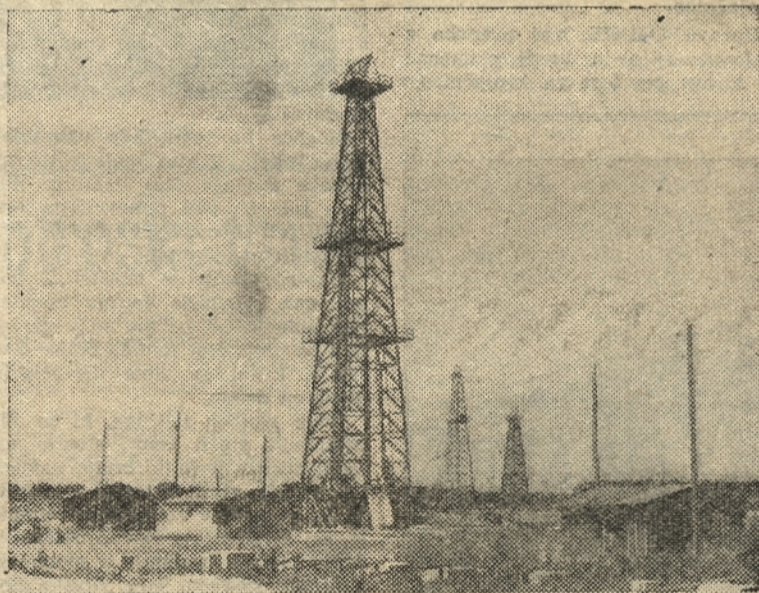
Referat o delu in vlogi agronomov in tehnikov o socialistični preosnovi makedonskega kmetijstva je podal ing. agronom Jordan Blaženski pom. min. za kmet. LR Makedonije. On je dejal: «Namesto 26220 ha zemlje industrijskih rastlin leta 1939. je bilo posejanih lani z industrijskimi rastlinami 68.195 ha. Povečane so bile površine tudi ostalih kultur izjemši pšenice. A največ so se povečale površine bombaža, ki jih je bilo leta 1939 za 5.390 ha, a sedaj znašajo 22.300 ha. Tobaka je bilo posejanejo 10.000 ha več.

V borbi za večji hektarski donos in naglo tehnično izpopolnjevanje so dosegli v Makedoniji dobre uspehe. Pred vojno so uporabili samo okoli 570 ton umtenega gnojila a lani že 8.286 ton, letos pa 13.252 ton. V pogledu mehanizacije poljedelstva so bili doseženi lepi uspehi. Namesto lesenih plugov, je v Ma-

kedoniji sedaj okoli 300 traktorjev, veliko število sejalnic, kultivatorjev in drugih kmetijskih strojev. Usposobljenih je bilo že 260 mladih inženirjev in agronomov, usposablja pa se jih še 1.100 kmetijskih strokovnjakov.

30.000 mladincev bo sodelovalo letos pri delovnih akcijah

Pri zveznih in republiških delovnih akcijah bo letos sodelovalo okoli 30.000 mladincev, članov ljudske mladine Jugoslavije. Na avtomobilski cesti, ki mora biti gotova do konca julija in na gradiliščih Novega Beograda bo delalo okrog 58 tisoč članov mladinskih organizacij. Veliko število študentov srednješolcev in vaške mladine bo delalo na raznih republiških gradiliščih. Pri delovnih akcijah bo pomagalo jugoslovanski mladini predvidoma tudi nad 2000 članov inozemskih organizacij.

NAFTONOSNA POJA PRI DOLJNI LENDANVI

Jugoslavija in Grčija

in po volitvah v novi grški parlament, ki so bile letos v marcu. Grško ljudstvo se je tedaj kljub pritisku monarhofašističnih oblasti izreklo proti nadaljevanju izredne reakcionarnega kurza tedanje vlade v notranji in zunanji politiki. Komunistična partija Grčije sicer ni mogla postaviti svojih kandidatov za volitve, vendar ni dvoma, da so glasovi njenih pristašev odločilno vplivali na izid volitev in novi položaj Grčiji.

Na krmilo oblasti so prišli predstavniki strank demokratičnega centra pod vodstvom bivšega generala Plastiras. Tako je napočilo novo obdobje v grški politiki in s tem tudi možnost obnovitve rednih diplomatskih odnosov z Jugoslavijo.

Obnova rednih diplomatskih od-

nosov med Jugoslavijo in Grčijo je prvi korak k normalnim odnosom med obema državama. Urediti pa bo treba še vrsto zelo važnih in perečih vprašanj, preden bomo mogli govoriti o dejanski ustalitvi odnosov in dobrem sezitju med narodi obeh držav. Jugoslovanske narode zlasti zanima usoda makedonske narodne manjšine v Egejski Makedoniji. Od pametne ureditve tega problema bo v marsičem odvisen nadaljni razvoj odnosov med obema državama. Za enkrat je pričakovati predvsem vzpostavitev železniškega in poštnega prometa med obema državama, kakor tudi zopetno odprtje jugoslovanske svobodne cone v solunskem pristanišču, s čemer bo olajšan naš gospodarski promet z inozemstvom. In prebita nova vrata v gospodarski

Pisala je maršalu Titu da je 25. maja dovršila plan

Aleksandra Stratinjevska je v tekstilni tovarni «Varteks» prva dovršila petletni načrt. Omenjena delavka ni državljanka FLRJ. Leta 1945 je prišla iz ujetništva iz Nemčije kot sovjetska državljanka v Jugoslavijo. Od takrat dela v tovarni «Varteks». Vedno je bila prva pri delu, po resoluciji informbiroja pa je še podvojila svojo delavsko aktivnost. V preteklem letu, odkar so uvedli normirano delo, je bila šestkrat proglašena za udarnico. Omenjena delavka je poslala maršalu Titu naslednje pismo: Zadovoljna sem, da Vas obveščam, da sem 25. maja prva v tej tovarni izvedla petletni plan in kot državljanka Sovjetske zveze stopila v vrsto borcev za izgradnjo socializma v Jugoslaviji. Klevete s katerimi napadajo Jugoslavijo in njeno partijsko in državno vodstvo, so odvratne laži. O tem se vsakdo lahko prepriča na vsakem koraku. Tovari Tito, ponos

je danes biti državljanka Jugoslavije, zato prosim, da podelite meni in moji 13 letni hčerki jugoslovansko državljanstvo, ker na tej zemlji prispevam svoj del za izgradnjo socializma. Ostati hočem zvest graditelj socializma in borec za zmago in resnico.

Omenjeno tovarišico so Nemci odvedli v ujetništvo kot članico Komsomola od leta 1927. in članico VKPb od leta 1932.

PO JUGOSLAVIJI

REKA — Danse je prispela v Reko skupina jugoslovanskih izseljenecv iz Združenih držav Amerike. Ostali bodo v Jugoslaviji za dobo treh mesecev, da si ogledajo svojo domovino. Skupina te hizelejencev bo ponesla nekaj kratkometražnih filmov o življenju in delu v Jugoslaviji.

BEOGRAD — Jugoslovanska industrija lanu in konoplje je že izpolnila plan proizvodnje za prvo polletje tekočega leta. Načrt je bil uresničen 25 dni pred rokom.

TITOVGRAD — V Crni gori so začeli z žetvijo pšenice. To deželo so pred vojno smatrali za neprikladno za pridelovanje žitaric.

SIBENIK — Tovarna aluminija v Lozovcu pri Sibeniku je začela proizvajati posebno kovino, mešanico aluminija in silicija, ki je potrebna za izdelovanje motornih glav in drugih delov tovornih avtomobilov.

LJUBLJANA — Nova kemična tovarna v Podnartu pri Kranju, je začela proizvajati nekatere vrste kemičnih izdelkov, ki so potrebni za težko industrijo. To tovarno bodo povečali tako, da bo lahko dobavljala kemične proizvode vsej jugoslovanski industriji.

REKA — Prekoceanski parnik «Dubrovnik», ki je bil v aprilu tega leta poškodovan zaradi požara, so popolnoma popravili v ladjedelnih na Reki. Parnik je začel svoja redna potovanja.

ZAGREB — V Zagrebu je začela obratovati moderna mlekarina, ki je največja na Hrvatskem. Vse naprave so postavili tamkajšnji delavci brez pomoči tujih tehnikov.

LJUBLJANA — V Sloveniji se je zadnje čase živinoreja znatno dvignila in presešla predvojno raven. Čeprav je bilo med vojno uničenih 30 odst. drobnice, presega danes ta sektor živinoreje 135 odst. predvojno raven.

Južno sadje v Jugoslaviji

Pri izsuševalnih delih ob reki Sutori so pridobili 26 ha obdelovalne zemlje, kjer bodo gojili v velikih količinah južno sadje in aromatične rastline. Prvi pridelek limonov, pomaranč, smokey itd. bo že v jeseni letošnjega leta. Hkrati pa izboljšujejo zemljišča za gojenje trt. Tako bo Hercegovina povišala pridelek grozdja nad 9.400 stotov iz predvojne dobe na 25.000 stotov. Površino zemljišča za gojitev trt pa bodo potrojili.

V Črni gori so odkrili bogato ležišče svinčene rude

V Suplji steni v Črni gori so pred kratkim odkrili bogata ležišča svinčene rude, ki obsega dva metra debelo plast. Rudnik bo lahko obratoval s polno paro čez nekaj mesecev, ko bodo dogradili 30 kilometrsko cesto med Boljancem in Gradcem in žičnico od Gradca do rudnika, ki bo dalga devet kilometrov.

Zmanjšanje uradniškega aparata v Jugoslaviji

V Jugoslaviji bodo v prihodnjih mesecih premestili 100.000 delavcev in predvsem uradnikov s svojih sedanjih službenih mest v tiste panoge gospodarskega delovanja, kjer je večje pomankanje delovne sile. Ta ukrep ima po drugi strani namen omejiti birokratski aparat. Omenjenih 100.000 delavcev bodo zaposlili v panogah takoj in po njihovih sposobnostih.

propagandni aparat jepo slal v svet naravnost gorostasne izmišljotine, da pripravljata Jugoslavija in Grčija razdelitev Albanije, da je bil med maršalom Titom in Plastirasom sklenjen tajen dogovor proti nedotakljivosti grškega ozemlja, da se pripravljata ustanovitev osi Beograd Atene in celo osi Jugoslavija - Grčija - Italija - Avstrija - Turčija. Razburjenje, ki je nastalo v informbirojevskem taboru zaradi obnovitve rednih diplomatskih odnosov med Jugoslavijo in Grčijo, je pač najboljši dokaz, da je Jugoslavija na pravi poti in da so zopet prekrizani načrti in naklepi, ki so jih kovali in jih še kujejo proti Jugoslaviji v moskovski kovačnici. Zdravi in razumni odnosi med Jugoslavijo in Grčijo, ki so bili v preteklosti sklenjeni predvsem po zaslugi sovražnikov obeh držav in kalicev miru na Balkanu, bodo krepek korak k pomirjenju na Balkanu in hkrati doprinos k miru, ki si ga vsi želimo.

SEDEM DNI PO SVETU

S Trumanom na čelu po poti Hitlerja in Mussolinija

PREGANJANJE KOMUNISTIČNE PARTIJE NA JAPONSKEM

Med delavskimi in študentovskimi krogi leve, vedno bolj naraščajoče ogorčenje zaradi obdobja, ki jo je izreklo ameriško sodišče proti 8 Japoncem in zaradi prepovedi ljudskih manifestacij. Glasilo japonskih sindikatov »Zenrenga« obtožuje vlado, da hoče spremeniti Japonsko v tujo kolonijo.

»Proga, ki so ga objavili v časopisih prav, med drugim: Proti fašizmu in njihovim pomagačem moramo združiti vse demokratične sile sveta. Obsojeni domoljubi, zaključuje progas, so se borili za mir v svetu in narodno neodvisnost.«

V izjavi, ki jo je dal po radiu, je japonski minister Koshida izjavil, da je prišel čas, da se prouči vprašanje prepovedi komunistične partije Japonske.

Japonska vlada bo — očitno na zahtevo okupacijskih oblasti — predložila na prihodnjem zasedanju parlamenta zakonski osnutek o prepovedi japonske komunistične partije.

Japonski minister za pravosodje je izjavil, da zavisi sprejetje ali zavrnitev tega osnutka od rezultata volitev. Opazovalci poudarjajo, da so vse opozicijske stranke brez razlike proti prepovedi komunistične partije.

Več predstavnikov japonske socialistične stranke, se je že izjavilo proti načrtu vlade, da prepove japonsko komunistično partijo. Generalni sekretar socialistične stranke Ineiye Assanuma, je izjavil dopisnikom časopisov, da prepoved komunizma ni mogoče iz treh razlogov in sicer:

1. Japonska ustava prepoveduje, da bi bila kakšna stranka postavljena izven zakona, samo iz ideoloških ozirov.

V Trstu vsaki dan novi brezposelni

V mehanični delavnici SALDA v trstu je sedem delavcev prejelo obvestilo, da so odpušteni iz dela zaradi pomanjkanja naročil. Vsi delavci, ki so začasno še zaposleni v tej delavnici, delajo z manjšim delovnim urnikom. Ko so se pri zadeti delavci obrnili do lastnika delavnice in zahtevali naj bi preklical svoj ukrep o odpustih iz dela, jim je odgovoril, da bo v primeru pomanjkanja novih naročil primoran odpustiti še druge delavce.

(Nadaljevanje in konec)

Ena izmed velikih prednosti te bombe je tudi ta, da je rušilna sila atomske bombe omejena s tako imenovano kritično količino. Bombo lahko namreč napolnimo z razstrelivom samo do določene mere čez to mero pa množina uranija in platonija eksplozivno spontano. Rušilna moč vodikove bombe pa vsaj teoretično nima nobene meje. Bombo lahko izdelamo iz vsake količine vodika. Prava meja njene velikosti in moči je odvisna samo od sredstva, s katerim jo prenesemo do kraja eksplozije. Tako n. pr. od nosilnosti motorne zmogljivosti letala, ali pa zmogljivosti podmornice. Saj vemo, da se ta bomba lahko dobro uporablja tudi na morju proti ladjam. Kot je omenil neki ameriški senator v diskusiji v senatu, bi lahko sovražna podmornica, ki bi bila opremljena z vodikovo bombo in bi se ji posrečilo pripluti v newyorško pristanišče v trenutku spremenila v prah in pepel ves New York z vsemi njegovimi prebivalci.

Ameriški znanstveniki in ameriška javnost sploh zelo odkrito obravnavajo podrobnosti v zvezi z vodikovo bombo. Oni pač menijo, da njeno izdelovanje ni več skrivnost, kdor ima v svojih rokah skrivnost atomske bombe, ta lahko izdeluje

2. Voditelji kompartije niso za svoje namene nikdar uporabljali silo.

3. Izločitev kompartije bi pomenila sedanjo zmešnjavo na političnem polju.

Mac Arthurjev ukrep je napravil splošno globoki utis. Politični krogi se sprašujejo, ali ni to morda samo uvod v nadaljne ukrepe, ko bi tudi formalno prepovedali kompartijo. Na splošno se strinjajo vsi opazovalci v tem, da so poslednji ukrepi proti članom japonske kompartije praktično prepoved stranke in ne čistka, kakor to skuša prikazati japonska vlada.

Na vsak način pa bo boj Jošidove liberalne stranke in vlade proti komunistični partiji in komunizmu sploh naletel na velik odpor, med drugim na odpor socialistov, predvsem pa na odpor komunistične partije, ki se bo borila

proti katerikoli ločeni mirovni pogodbi z zahodnimi silami brez ljudske republike Kitajske in Sovjetske zveze. Komunistična partija Japonske se bori odločno tudi proti gradnji ameriških vojaških oporišč na Japonskem.

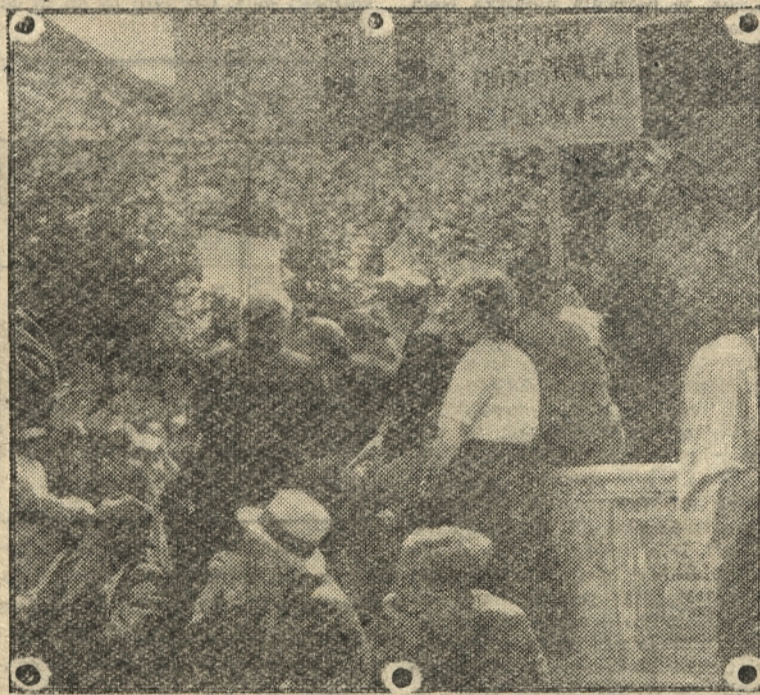
Izstreljenje komunistov v Panami

PANAMA — Tajna vladna policija je prejela polnomočje za izstreljevanje komunistov in komunističnih simpatizerjev iz državne uprave. Dekret, ki so ga izdali v tej zvezi, je osnovan na sklepu z dne 29. aprila, ki praktično postavlja kompartijo izven zakona. Ta dekret pa so sedaj izpopolnili z novim dekretom, ki prepoveduje zaposlitev komunistov v vladni službi.

MINISTRSKI SKANDAL V ITALIJI

Ministrski skandal v Italiji je izzval v javnem mnenju pravil val ogorčenja. Demokristianski poslanec Ettore Viola je predložil poslanski zbornici svoje obtožbe proti Giusepu Spataru, italijanskemu ministru za pošto, telefon in telegraf in proti nekaterim drugim demokristianskim poslancem, zaradi zlorabe svojega vpliva. Viola je obtožil Spataro, da je v času, ko je bil direktor italijanskega radia določil 40 milijonov lir za gradnjo radijske postaje v Pescari samo zato, ker je doma iz tega kraja. Iz istega razloga je določil še nadaljnjih 400 milijonov lir za druga dela v območju Fescare. Dalje je vprašal za pojasnilo, kako je bilo porabljenih v tekočem letu 7 milijard lir za italijanski radio. Potem je Ettore Viola obtožil demo-

kristianskega poslanca Paolo Bonomija, da si je prisvojil okrog 50 milijonov lir z nekim tajinstvenim poslovanjem. Poslanca Giocoma pa je obtožil, da je na svoj račun prodal časopisom papir, ki je bil uvožen iz Sovjetske zveze in bil namenjen za uporabo na ministrstvih.

DELOVNO LJUDSTVO TRSTA V BORBI ZA SVOJE PRAVICE

Tako se Amerika bori za mir

Ameriški zunanji minister Acheson je izjavil članom senatne komisije za zunanje zadeve in članom komisije za oborožene sile, da morajo Združene države Amerike še naprej dajati vojaško pomoč zapadni Evropi in tako preprečiti vsakršni napad na severno atlantsko področje. Nadalje je dejal: »Če kdo od nas oslabi, ali če zmanjšamo našo pomoč, bi bil rezultat lanko katastrofalna.«

Še hujš akot atomska bomba

tudi vodikovo bombo. Tehnični proces izdelovanja je sicer precej drugačen, toda ni prav nič bolj zamotan in tudi ne dražji od procesa izdelovanja navadne atomske bombe. Razen tega ima vodikova bomba e to prednost, da so na svetu veljanske množine vodika, medtem ko so ležišča uranija, ki ga rabimo za atomsko bombo, omejena in zelo redka. Ameriški tisk, ki jiše, da ima Sovjetska zveza že atomsko bombo, meni, da bo kmalu začela, ali pa morebiti že izdeluje tudi vodikove bombe.

Z OBOROŽEVANJEM NE BOMO DOSEGLI VARNOSTI

Ze takrat, ko se je po svetu raznesla vest o prvi vodikovi ali super bombi, je nastal poplah. Nobeden ni vedel odgovora, kakšna rešitev naj bi bila pred to bombo. Mnogi so govorili, da je bilo treba znova poskusiti vzpostaviti učinkovitost. To so obsodili tudi tevisilni drugi strokovnjaki in znanstveniki iz vsega sveta. Najhujše obsodbe pa vito mednarodno kontrolo nad proizvodnjo atomske energije. Nihče

Odpor nacionalističnih čel na Kitajskem se bliža koncu

Agencija Central News javlja iz Kim-Men-a, da so opazili velika koncentriranja nacionalističnih čolnov v Utusi, najbližnjemu središču nacionalistične baze Kim-Men-a, ki bo v ajkrajšem času padla v roke ljudski vojski. Vojaški opazovalci menijo, da bodo nacionalistične čete zapustile otok brez bojev, kakor so že napravile v Chiussanu in skoraj v vseh drugih krajih. Številne nacionalistične enote so prešle na stran kitajske ljudske vojske.

Kitajski nacionalisti so s topovi obstreljevali britanski parnik »Cung Hing«, ki je plul med Amoyem in Hong-Kongom. Po poslednjih vesteh je bilo pri tem ubitih šest potnikov, šest pa ranjenih. Ranjen je bil tudi en član posadke.

Zitnanji minister ljudske republike Kitajske Cu En Lay, je poslal generalnem utajniku Organizacije združenih narodov brzojavko, v kateri zahteva izključitev nacionalističnih predstavnikov iz Mednarodne organizacije dela in iz Komisije za mednarodne pravice.

Kitajski zunanji minister opravičuje v brzojavki to zahtevo s tr-

FENJANG — Kakor javlja Korojski tisk, so partizanske enote južne Koreje samo v mesecu aprilu mobilizirale nad 65.000 mož od katerih jih je 1400 prišlo iz vladne vojske in policije.

ditvijo, da je zvezna vlada ljudske republike Kitajske edini opolnomočeni predstavnik kitajskega ljudstva in da reakcionarna Kuomintang klika nima nobene pravice prisostvovati delu pri raznih organizacijah Organizacije združenih narodov.

Predavanje Ziliacusa v Parizu

Znani britanski javni delavec Ziliacus je imel pred dnevi v Klubu za proučevanje zunanje politike v Parizu predavanje o komunizmu in demokraciji v Jugoslaviji. Ko je prikazoval razvoj odnosov med Sovjeti ko zvezo in Jugoslavijo, je Ziliacus oprl zlasti na razgovore, ki jih je imel z voditelji komunističnih dežel in komunističnih partij pred resolucijo Informbiroja.

Ziliacus je rekel: »Vsi ti vodje na Poljskem, Češkoslovaškem, Francoskem in drugod so govorili o stalnem razvoju svojih partij in dežel ter predvidevali potrebo in možnost, da se gre na svojevrsten način v socializem. Sam Stalin, je dodal Ziliacus, je dejal v Sočju o priliki obiska grupe laburističnih poslancev v Sovjetski zvezi leta 1947, da Kominform ni nova Kominternna, temveč samo konzultacijsko in povezovalno telo komunističnih partij, ki so postale svobodne, da se vodijo same in o katerih so mnoge prevzele oblasti. Med tem, je nadaljeval Ziliacus, pa se s pomočjo Kominforma Sovjetska zveza meša vse bolj v notranje zadeve komunističnih dežel, kar je pred vsem pokazal slučaj Jugoslavije. Jugoslavija se je edina lahko uprla hegemonističnim težnjam Sovjetske zveze zato, ker je organizirala vse mase, vsa ljudstvo v borbo proti fašizmu, ustvarila svojo vojsko in ljudsko oblast.

V obrambi ljudske revolucije in neodvisnosti stoji z maršalom Titem vse jugoslovansko ljudstvo z izjemo redkih reakcionarjev in informbirojevcev. Razdor s Kominformom je pomagal Komunistični partiji Jugoslavije, da se otrse in osvobodí mnogih negativnih sovjetskih metod. Jugoslovanski voditelji ustvarjajo široko podlago demokratizacije.

V go podarstvu in političnem življenju sodelujejo in upravljajo najširše ljudske množice. Državni centralizem je likvidiran. Kulturni delavci imajo široke možnosti svobodnega izražanja misli in diskusije o vseh vprašanih kulture umetnosti in politike.

Kratke vesti . . .

NAPOLI — V mreži nekega ribiča, ki se je ustavil na Napolski ulici, so našli eksplozivno orodje, ki naj bi eksploziralo ob mimo-hodu vojaških enot o proslavi četrte obletnice proglativne italijanske republike.

TOKIO — Velik požar je uničil polovico mesta Takanosu v severnem predelu otoka Honsiu. Požar je nastal v neki delavnici pri postaji in se je naglo razširil zaradi močnega vetra. Od 1600 hiš je požar uničil 850.

CARASAC — Iz karcelonskih zaporov je zbežalo 126 jetnikov, ki so bili obsojeni za politične prestope, Pomagala jim je neka skupina njihovih sodelavcev. Z njihovo pomočjo so se jetniki nato odpeljali z avtomobili in barkami, ki so jih čakale v bližini mesta.

HONOLULU — Znameniti Havajski vulkan Mauna-Loa je po 18 mesecih začel znova bruhati. Lava je že dosegla glavno cesto na otoku in tako zavira promet. Do sedaj še ne poročajo o posebni škodi.

kel: da je radioaktivno zastrupljajoče ozračje in s tem uničenje slehernega življenja na zemlji v področje tehničnih možnosti. O tem, da bi pa dosegel varnost z oboroževanjem, pa je Einstein rekel, da je to katastrofalna iluzija. Zahteval je, naj človeštvo napne vse sile, da bomo dosegli miroljubno sodelovanje vseh narodov sveta.

Atomsko orožje je najstrašnejša sredstvo vojne oborožitve in uničevanja, ki so jih doslej iznašli, toda tudi to orožje ne more biti glavni regulator za novo vojno. To je pokazala minula vojna, ko so tudi brez atomskega orožja uničili milijone in milijone ljudi, ter razdeljali svet. »Zato tudi ne gre samo za vprašanje prepovedi atomskega orožja, marveč tudi za vprašanje oborožitve sploh...« je izjavil prejšnji teden novinarjem pri organizaciji Združenih narodov maršal Tito. »Nestevilne deklaracije in propagandna gesla, marveč dejanja lahko pokažejo, kdo je za mir in kdo ni, in samo dejanja lahko privedejo do miru. Zato nam številne deklaracije ne morejo jamčiti, da bi atomsko silo uporabili rajši v miroljubne namene. Zato zahtevamo dejanja in še enkrat dejanja. Hočemo mir, ta pa je cilj milijonov ljudi vsega sveta.

»ISTRSKI TEDNIK« NAŠEMU KMETU

Proučujmo temeljito slabe strani Kako kaže letina našega gospodarstva

Naši kmetje so letos polnočestvilno odgovorili pozivu za izvršitev gospodarskega načrta. Poročila o odkupu zgodnjih pridelkov nas obveščajo, da so zadruga plan za zgodnje pridelke: grah, zgodnji krompir in češnje že prekoračile.

Hkrati pa javljajo, da je zaradi suše stanje o tujih proizvodov slabo. Posejanega fižola, tikvic in kumarca pa je drugače več kot predvideva načrt. Nasadi paradiznikov presegajo načrt, toda suša se že pojavlja. Če ne bo deževalo kmalu, se tudi paradizniki ne bodo obnesli.

Pozni krompir bo treba izkopati, ker je po večini že ves rumen. Edino tu pa tam, v nizkih legah se še drži a'i tudi temu je nujno potreben dež.

Jože Umer iz Senedele je pri-povedoval in tudi pokazal, kaj je vose nasadi in kakšne muke ima letos kmetovalec z obdelavo zemlje. Rekel mi je, da se zalivanje ne izplača, ker je voda predraga. Ali obdelati je mora, ker noče imeti neobdelane prazne zemlje.

»Boli me srce.« je rekel, »gledati neobdelana polja in vinograde, posebno še, ker vem, da je potrebno za vse nas, da se zemlja obdelaja. Letos nisimo krivi mi, če je malo pridelkov. Obdelal sem vse in tudi zalival.«

Isto sta rekla tov. Sabadin Leander in Sabadin Karel. Vsi kmetovalci so zaskrbljeni, ne samo zaradi tega, ker ne bodo imeli dovolj pridelka, ampak tudi zaradi tega, ker zadruga ne bodo mogle izvršiti plana odkupa. Kmetje se tudi pritožujejo, da se je pojavila na trtah neka posebna bolezen hrtevičanje listja. Ne poznajo niti zdravila za to bolezen.

Setajoč se med vinogradi in travniki, smo razpravljali o marsikaterih problemih našega kmetijstva, govorili smo o zgodnjih in poznih pridelkih, o tem kateri pridelki so bolj donosni za našo zemljo in kaj bi bilo treba podvzeti za izboljšanje zemlje. Zemlja potrebuje mnogo hlevskega gnoja. Zivine pa ni dovolj. K pripombi, da bi morali mesto žita setjati deteljo in si tako pridobiti potrebno krmo, pa je treba dodati, da vprašanja stetje ni lahko rešiti.

Zlebove, grape in druge goličave bi morali zasaditi z listnatim drevjem, ki hitro raste, nudi obilo stetje in morebitne sadeže. Prišel bi vpoštev predvsem pitani kostanj, ki poleg stetje nudi sad, kole za vinograde in les za kurjivo.

Načrta kmetijskih zadrug je, da promčijo vsa vprašanja, ki se nanašajo na gospodarski načrt in sestavijo izčrpna poročila nadrejenim organom s predlogom potrebnih ukrepov, ki naj bi se podvzeli.

Da bi na našem ozemlju ublažili sušo, bomo morali zasaditi z drevjem vsak najmanjši koticček zemlje. Na krajih, ki so odprti vetru, naj se poleg listnatega drevja zaradijo tudi široke ciprese v obliki meje ali živega zida. Več takih zaporednih živih gozdov bi vplivalo blagodejno na rastline v vetrnih dneh. Zadruga bodo morale v tem slučaju skrbeti za potrebne sadike.

Kmetovalci se tudi pritožujejo, da zaradi češčega menjanja zadržanih kadrov v zadrugi ni na razpolago dovolj kmetijskega orodja, dočim je drugega na pretek. Letos se kaže po nekaterih zadrugah ne dobijo kosišča in tudi ne brusilnih kamnov. Zadruga bi morale bolj paziti, da si nabavijo tako orodje nekaj časa prej predno ga kmetovalec potrebuje. Če zadruga ne bodo imele pravočasno potrebnega orodja, tudi kmetje ne bodo mogli

pravočasno izvršiti svojega dela in bo pri tem trpel na plošno gospodarski načrt.

Zadruga se sedaj pripravljajo tudi na odkup mleka, perutnine in jajc. Je krajni čas, da se je prešlo do tega ukrepa, kajti ravno s temi predmeti se vrši še mnogo črne borze na škodo skupnosti.

Vsak črnoborzijsanec je sovražnik delovnega ljudstva!

Fri nas primanjkuje mnogo delovne sile, zato je skrajni čas, da se tudi črnoborzijsanci lotijo poštenega dela.

V interesu dviga našega kmetijskega gospodarstva je torej tudi proučitev možnosti menjanja usevov tako, da bi se odstranile vse težke posledice ki jih povzroča suša.

Temelj našega poljedelstva in vrtarstva naj bodo zgodnji pridelki, paradizniki, trta, sadje, o'ka ter živinska krma.

Zastrupljenje pri domačih živalih

KACJI PIK

V naših krajih živi zelo strupena kača modras, katere pik je nevaren za ljudi in živali. Pičeno mesto prične otekati, barva kože pa se spremeni iz rdečkaste v temno-modro. Pojavijo se motnje v srčnem delovanju kakor tudi težko dihanje.

Najboljše zdravilo je proti kačji serum (injekcije). V sili moramo prevezati ud, ki ga je pičila kača, tako, da preprečimo odhod strupa proti srcu. Po možnosti rano razširimo, da odteče nekaj krvi in z njo tudi strup in da jo dobro razkužimo s kaljevim hiper-manganatom. Kot notranje zdravilo uporabljamo alkohol.

CEBELNI, OSJI ALI SRSENOV PIK

Nevaren je edino, če je žival pičilo večje število teh žuželk. Znaki so: velike bolečine, otekline, potenje, tresenje, srčno bitje in slabost.

Kot zdravilo uporabljamo mrzle obkladke, drgnemo rano s salmijakom ali sloanom, notranji zdravili pa sta kava in alkohol.

DIM

Če vdihavamo dim v večjih količinah, posebno pri požarih, dobimo vnetje nosnih in plućnih sluznic, dihanje je težje, čim globlje so pokvarjene oziroma poškodovani dihalni organi. V težjih primerih se vnamejo dušnice in je zdravljenje dvomljivo.

Kot zdravilo služijo inhalacije (vdihavanje) bikarbonatne sode in injekcije kofeina, potrebna sta tudi mir in čisti zrak.

MODRA GALICA

Zastrupljenje se pojavlja večkrat v vinorodnih krajih, kjer škropijo trte z modro galico in potem nje listje pokladajo živini. Znaki so: vnetje ustne, črevesne in želodčne sluznice, griza, kolika in bruhanje. Protistrupi so beljakovine, mleko, žveplo, železo v prahu in olje.

Zetev je na pragu, žito je rumeno po njivah in skoro bo prišla na vrsto najbolj zgodnja pšenica »mentana«. Gre za naš vsakdanji kruh in zato moramo žetvi in mlatvi posvetiti čim več pažnje. Naši kmetje pri tem v marsičem grešijo in zato ne bo odveč, če jim o tem važnem opravilu podamo nekaj nasvetov in navodil.

Prva skrb kineta in zadruga bodi, da se že pred žetvijo odloči, katero vrsto pšenice moramo pustiti za seme. Lepe, zdrave in dobro izbrane posevke ne smemo uporabiti za prebrano, moramo jih izbrati za seme. KLO in zadruga morajo semensko blago oddati v zamenjavo za merkantilno blago. Ševeda se pri tej zamenjavi upošteva razlika med eno in drugo kvaliteto semena. Torej glavno je, da se pred žetvijo določi, kaj se mora pustiti za seme. Semenska pšenica naj se posebej omlati in shrani.

V zadnjem času je pritisnila suša. Rastline, ki so se vsled povoljnih pogojev v prejšnjem mesecu dobro razvile so začele hirati. Do sedaj je sušo najbolj občutil krompir. Za krompirjem sta prišla na vrsto paradiznik in koruza. Zitarice so pravočasno izbegle škodljivemu vplivu suše. Poudariti moramo da je sušo najmanj občutila »Mentana« in zato se moramo za v bodoče vedno več oprijeti ravno te zgodnje zitarice. Letos imamo dovolj lepih in čistorsnih posevkov, »Metane«. Prva skrb KLO in zadrug naj bo, da se vsi ti posevki rezervirajo za seme.

Vinska trta kaže do sedaj prav dobro. Zahvaliti se moramo dovoljni količini škropilnih sredstev, ki jih imamo na razpolago ter uporabi »Sulikola« namesto žvepla, da se do sedaj niso še pojavile bolezni peronospora in plesen (oidij). Ni pa tako ko s sadnim drevjem. Pri breskvah še vedno opazimo močne okužbe po »kodravosti« (Exoascus). Hruške je napadla »Hrushina mešica«, jabolke (posebno v dolni Rižani) pa »jabolčni zavijač« (Hyponomeuta malinella). Da je malomarnost s strani KLO, ki niso opazili pravo-

časno pojav teh bolezni in izdal posebne ukrepe za škropljenje sadnega drevja z arzenati. Verjetno je, da bo sušno vreme še v nadalje trajalo. Suši radikalno pomaga le dež, vendar lahko s agrotehničnimi ukrepi če že ne uničimo, vsaj omlatimo škodljivi vpliv tega negativnega faktorja v kmetijstvu.

Zalivajmo pravilno povrtnine

Kakor skoro vsako leto, je tudi letos prišla suša. Rastline brez vode, posebno pa povrtnine, hirajo, venajo in končno se posušijo. Vrtarji ki le morejo, jih zalivajo. Ne ravnaajo pa se vsi pravilno pri tem tako važnem opravilu. Večkrat se celo zgodi, da se ravno z zalivanjem rastlini več škoduje, kakor pa koristi. Ne bo odveč, če podamo tistim, ki tega še ne vedo, nekaj nasvetov.

1) Voda, s katero zalivamo, naj bo nekoliko mlačna. Zato napredni vrtarji uporabljajo vedno pri zalivanju vodo iz bazenov, nikdar pa ne kar naravnost iz vodovoda. Če nam ni mogoče vode prej segreti, pa moramo zalivati zgodaj zjutraj ali zvečer, ko se je zemlja že malo ohladila.

2) Pred zalivanjem zemljišče nekoliko okopamo, ker na ta način zemlja lažje upija vlogo in ta prodre globlje.

3) Zalivajmo raje poredkoma, a zato temeljiteje. Po zalivanju se napravi na površju tenka plast (skorja) in to moramo z železnimi grabljicami razbiti. Na ta način preprečimo izhlapevanje vlage iz zemlje in ob enem rahljammo zemljo in uničujemo nadležni plevel, ki črpa iz zemlje vlogo in hranilne snovi rastlinam.

4) Če uporabljamo pri zalivanju gumasto cev, naj ima ta razpršilnik, ki čim bolj oponaša dež. Z gumasto cevjo brez razpršilnika se dosti vode razgubi in zemlja se preveč zbijje (nastane enako kot pri močni plohi na površini njiv trda skorja).

Dr. J

Nasvet

Vinske madeže odstranimo iz svilenih in suknenih tkanin z benzojevo tinkturo, ki jo razredčimo z vodo, ter z njo namakamo madeže; če so barve občutljive, uporabimo raztopno pepelike s katero ovlažujemo madeže, tkanino pa zavijemo v platno, ter jo tako posušimo. To ponavljamo tako dolgo, da madež izgine.

znano, da se pojavi pri pšenici takoj po žetvi in v času, ko se žito suši na polju »žitni molj« (pimpinella). To je najhujši uničevalec žita v skladiščih. Se naglo razvija, no. Torej potrebno je, da se mlattev pravilno organizira in v najkrajšem času izvrši. Pri mlatvi žita moramo paziti, da nam zrnje ne ostaja v slami. Druga nevšečnost pri nekaterih mlatilnicah pa je ta, da se preveč zrnja zmečka. Če bi hoteli tako seme uporabiti za setev, bi ga morali imeti velike količine. Mogoče bo tudi letos primer »snetljivosti«. Pri mlatvi moramo paziti, da nam bolano žito ne okuži zdravega in zato moramo snetljivo žito omlatiti, ko dokončamo mlattev zdravega žita. Mlatilnico pa moramo po mlatvi bolne pšenice dobro očistiti. Ko mlatimo semensko žito, moramo paziti, da se to ne pomeša z ostalo pšenico. Najboljše je, da se začne mlattev s semensko pšenico,

Nekaj nasvetov o žetvi in mlatvi zitaric

KEDAJ JE PRAVI CAS ZETVE?

Z žetvijo ne smemo preveč odlašati. Začetj moramo o pravem času, ko je zrnje končalo mlečno zoreitev in ni še pretrdo (dokler ga lahko z nohtom prerežemo). Prezrelo žito se lahko pri sušenju osiplje in obenem izgubi dosti hranilne vrednosti! Torej ne smemo čakati, da zrnje v klasu postane trdo, kakor je ponekod še navada.

PRAVILNA ORGANIZACIJA DE-LA PRI ZETVI IN MLACVI

Mogoče nam bo letos kje pri tem opravilu primanjkovalo delovne sile. Pomagati si moramo drug drugemu. Pri žetvi lahko mobiliziramo mladino v delovne brigade. Delati moramo načrtno in po določenem

programu. Pred vsem moramo požee žito stojti preveč časa neomlateti in omlatiti zgodnjo penčo, in zlati pa semensko. Nato pridejo ostale zitarice.

MLATENJE IN SHRANJEVANJE ZITA

Čim je žito požeto in povezano v snope, ga spravimo v kope. Skrbeti moramo, da se čim prej posuši in spravi v varno zavetje. Večkrat se je že zgodilo, da je takoj po žetvi nastopilo deževno vreme in da se je dosti žita skvarilo in se kar v kopah skalilo. Pred žetvijo naj bodo vse mlatilnice v dobrem stanju. Na to opozarjamo vse tiste faktorje, ki imajo nalogo pripraviti mlatilnice in izdelati plan mlatve. Vsakemu kmetovalcu je dobro

Dragi „Istrski tednik“ in tvoja popotnikova torba

Z veseljem prebiram naš tednik od strani do strani ter ugotavljam, da je vsestransko napredujeval in se izboljšal. Zlasti se veselim in ko čakam, kdaj bo prišla naslednja številka, odkar si uvedel novo in zelo zanimivo rubriko »Iz popotnikove torbe«.

Povem Ti po pravici, da so vsi moji znanci, prijatelji ter drugi, s katerimi sem se razgovarjal, prav vse prečitali, kar je v Tvoji torbi bilo napisanega. Je žal da je vse prekratko. Na vseh obrazilih sem čital, da si želiš čim več članov iz popotnikove torbe, ki ne samo razveseljujejo delovne ljudi v našem okrožju, temveč jih tudi spodbujajo k delu. Prav je, da se trudimo po napakah, da čitaš bukvice tistim, katerim so potrebne in to z namenom, da se popravijo. Vsi moramo iti skupno naprej in se truditi, da bi bilo naše delo čim bolj uspešno za dobrobit skupnosti, ne pa samo posameznikov.

Kot zvest čitatelj Ti želim, da bi rubriko »Iz popotnikove torbe« še razširil, da bi kakor se to po

domače povè — vtaknil svoj nos pravi povsod v vse urade, ustanove, menze, in privlekel na dan vse, kar ni pravilno, obenem pa, da pohvališ najboljšo in da jim daš priznanje. Udari pošteno, ne boj se nikogar, pa čeprav se bodo gotovo našli ljudje, ki Ti bodo metali polena pod noge. Mi vsi — Tvoji bralci Te bomo podprli in če bomo kaj zvedeli, Ti bomo takoj javili.

Sedaj, ko pripeka sonce Ti želim, da se tu pa tam sprehodiš, ali pa da s Pjerom odpelješ v Sveti Nikoloj. Tam boš prav gotovo našel kaj snovi za Tvojo rubriko. Obenem pa se lahko še okopaš in odpočiješ svoje trudne noge na zdravilnem pesku.

Tvoj zvesti bralec,

Koper, 8. junija 1950.

Kako so sindikalisti delili blago

Neka sindikalna podružnica, ki šteje približno 50 članov, je dobila za svoje članke sledeče blago: 18 igel, 3 ščetke za zobe, 3 glavnike, 2 m elastike in še nekaj drobnarij. Nastalo je vprašanje, kako razdeliti te predmete, ne da bi se uprava članom zamerila. Sklicali so se stanek (sestanek je seveda potreben!) in na dolgo in široko razpravljali, kako naj bi blago razdelili in tako, da bi bil volk sit in kova cela. Prinašamo iz diskusije nekaj zdravih predlogov. Za šivanke se je predlagalo, naj bi se te razdelile le med člani, ki imajo družino (tisti, ki nimajo družine, hodijo lahko za raztrganimi hlačami!). Glavniki naj bi se delili vsakemu uradu po enega ali pa še bolje, glavnikom naj bi kar izdrli zobe in jih porazdelili med članstvo za trebljenje zobov. Najhujše je bilo za elastiko. Te je bilo, kot smo omenili, le 2 m 4 tovarišice pa so hotele imeti vsaka po 1 m, kar bi znašalo 4 m. Vsakemu bi se zdelo, da je bilo nemogoče zadovoljiti vse 4 tovarišice in vendar so naši sindikalisti rešili tudi ta problem. Elastiko so močno nategnili, tako da so prišli do dolžine 4 m, hoteli tako nategnjeno zrezati na 4 dele in dati vsaki tovarišici po en kos. Ta salamska razsodba pa vendar ni vseh zadovoljila in so zaradi tega sklenili, naj se vse blago namesto, da se deli vsakemu po nekaj, kar izreba!

Zakaj pa smo iz naše torbe to dogodivščino stresli med naše čitatelje? Vemo, da ima »Omnia« večje kontingente omenjenih drobnarij v svojih skladiščih in te bi se lahko v malo večjih količinah delile tistim, ki nimajo časa čakati po trgovinah in si polniti zaloge v spekulativne namene.

NEPOTREBEN KONZUM

Pred dnevi je prišel v Koper inženjerski delavec, ki se je močno začudil, da gorijo poulične luči sredi besega dneva.

»Ljudje božji,« je rekel, »to je vendar najnavadnejše razžiganje električne energije!«

»Seveda,« mu veli Koprčan, res je do duše, da kar tja v en dan razpolagamo z električno. Toda ne pritožujte se, dragi prijatelji. To bomo že nadoknadjili zvečer, ko bomo v temi.

Ena o našem prometu

Tone: »Franc, tule čitam, da je naš promet letos skoro dvakrat večji kakor lansko leto. Da, da, ves ta promet bo močno koristil našemu gospodarstvu!«

Franec: »Nak, Tone! Jaz ne mislim vse tako kakor ti! Tudi v naši vasi se je promet močno povečal! Lansko leto so prihajali dnevno v vas od 3-4 osebnih avtomobilov z aktivisti, jetos pa jih pride še več? Ali misliš, Tone, da bo tudi ta promet močno koristil našemu gospodarstvu.«

Pozor!!! Pozor!!!

Človeštvo preti katastrofa! OZNA osvaja svet! Agenciji »Reuter« in »France Presse« sta baje že v službi, te strašne organizacije. Pri prinašanju senzacionalne vesti o nasilni mobilizaciji mladih skušajo omiliti to nasilnost s tem, da se omejujeja na ono »B« STOJA, med tem ko naša nebesna agencija nas obvešča, da sta omenjeni agenciji že dalje časa na tekočem, da se podobna mobilizacija vrši tudi po vsej Italiji, Franciji, Angliji, Švici in drugod.

Koliforma je potom svojih agencij in radioaparatur čeli dve leti trobita svetu dezinfektivno vest, da so jugoslovanski komunisti nekakega lepega dne kar preko noči postali trokisti, fašisti, fa-langisti, Schumanisti, Marchallisti, skratka največje zlo tega sveta, ter se prodali zapadnim državam. Dejstvo, da je cela vrsta držav in agencij kakor tudi zgoraj omenjeni dve agenciji v rokah jugoslovanske OZNE, nam pove marsikaj. Povem nam na primer, da je tudi Kolinforma že zdavnaj navadno orožje te vsemožečne tajinstvene organizacije in je kot taka delovala na svoj način z namenom, da skrene svetovno pozornost nevarnost v drugi ekstere in s tem omogoči svoj gospodari, da si osvaja svet.

Človeštvo bi moralo to naše velikansko odkritje pozdraviti in se naši nebesni agenciji oddolžiti s tem, da ji podeli vsaj vse Nobelove nagrade, s katerimi še razpolaga.

Natečaj za sprejem v pomorsko šolo

I. POMORSKA ŠOLA V PIRANU je nepopolna srednja strokovna šola in trajaja eno leto. V njej se pripravljata nižji strokovni kader za pomorstvo. Šola ima dva odseka:

- a) brodrski,
- b) strojni.

Pogoji za sprejem dijakov v Pomorsko šolo so tille:

1. da so telesno in duševno zdravi in sposobni za pomorsko službo,
2. da so dovršili nižjo gimnazijo ali njej sorodno šolo, v kolikor pa tega ne, da so uspešno položili sprejemni izpit v obsegu učne snovi nižje gimnazije,
3. da opravijo z upehom sprejemni izpit iz matematike in fizike v obsegu gradiva dovršene nižje gimnazije,
4. da niso starejši od 17 let.

II. POMORSKI TEHNIKUM V PIRANU je popolna srednja strokovna šola in trajaja 3 leta. V njej se pripravljata srednji strokovni kader za pomorstvo. Pomorski tehnikum ima dva odseka:

- a) navtični,
- b) strojni.

V navtični odsek se vpisujejo absolventi brodrskega odseka Pomorske šole, čim so končali najmanj leto dni prakse na ladajah in v tem času pokazali smisel za ladijsko službo, vojo in sposobnost za dalj-

Dreja eno Bepo čakolajo

DREJA: Budaj Bepo, še, še se kaj živ?

BEPO: Malora, pa kaj verješ, da sem umrvo? Šaj, sem začel kumaj živet.

DREJA: E, koj jes znam, store smo, store.

BEPO: Pa kaj češ, anka te store trba da živmo. Danas jimamo vso pošibilito anka mi, še ben ke ne moremo doste več delat.

DREJA: Se zna, ma zatu smo se anka borile, da jimamo anka mi uno, ke nam gre eno da živmo po človeško, ne kor ambot ke so morale te store petinot, ko so tie živet, Danas ne videš več patliču prias.

BEPO: Ben jo, anka te patliče so imele vražnjo vito. Delat niso mogle, eno anka ko bejo ble mogle, zonih ni blo dela.

DREJA: Mi jimamo srečo, ma une tam po Trste karomijo, mlode, pune življenja, lahko rečemo fior dela vito, eno da te klotjo ukulen da an bakonič kruha, Kaj ni za se zjokat, somo ko se spuneš!

BEPO: En pur vsenoko nekatere še bramajo tam! Neki je som vrug tu, da jih taku vleče, Jez be šu h voprije košno jutro eno be jih hitu vse u murje. Neki ne znajo, da ko hudjo tam eno še presempjo delat, kor nekatere, da krodejo kreh iz vust unem brižnem tam.

DREJA: Tu be trba na vse pote naredet taku, da ne pestijo nobenega v Trst, pa be blo bulše anka zanas. Ošča, da bejo vse

PREVEČ ZEMLJE IN PREMALO

Madona Zrman, ali boš letos obdelal vso zemljo, ki jo imaš? Daj je meni kosček, ki jo imam premalo.

Kaj si znorel! Zrman gor, Zrman dol! Trava bo že rasla, če ne koruza ali krompir. Pa naj le govorijo na krajevnem odboru, da je treba obdelati vsako ped.

une žene ke čakajo filo po cele dneve, šle rojši delat, ke prav saj provio, da nam monika prnas ana dvo milijora lidi za naredet naš piano, koj ne bejo tako korisle vsem eno anka vne taku kaj aslužle, da bejo lepše živle? BEPO: Ma sa zna Bepo, somo tu je vrug, ke ne zastopjo, Eno saj ko ne zastopjo jih češ ubet? Bojo ben some spoznole, da tu ni prev, Ma tobot ko vre kasno eno se bojo mogle proset na kolenah, ko bojo tie bet znome tu na noše teritorje.

DREJA: Pistimo, pistimo tu ke me dela sive lose, nanka jemet namente. Bojo ben naredile noše oblost, taku da bo vse prev, Jemmo rojši namente, kaku gre kaj naš čedan žen eno utruk,

BEPO: Ben jo zaprovo, me je imela jo namente moja Tonca, da so jimete žene nekošan zastonek eno da so šrojale eno diškore, kaku morejo vse naprovet, da bojo naše otroce lahko šle anka letos v kolonije, eno anka za nas store, je rekla, da so govorile, da bomo šle anka mi druge kam na počitek tega poletja.

DREJA: Ma jes ben kontent jet kam, somo da videm kaj sveta ke sem šoldo domo.

BEPO: Anka jes, ma kočš, naj grejo prvo otroce, da se anka vni kaj navodijo, po svete. Mi smo oramaj vre doste provole. Naj še vni provoyo živet.

DREJA: Ben jo, je vero, taku je anka prev, Mi bomo še kaj pomagale par udurešnem dele, ko bomo kaj mogle, za to čedan moter eno utruk, taku da bomo kaj brž naredile ta naš piano.

BEPO: Jo, anka moja Tonca je rekla, da bojo žene to dvo don, dole vse moči da bojo anke rekle andrude don, da so doste do za naredet naš sočiližmo, ke ga danas narejamo prnas. Ben taku zdravo Dreja!

DREJA: Zdravo, zdravo Bepo, jemise kaj dobro s tojo Tonco tu čedan!

rojstne podatke, socialno poreklo, premoženjsko stanje, bivališče in zaposlitev staršev, potek šolanja: če pa ne prihaja neposredno iz šole, s čim se je bavil od izstopa iz šole do dostave prošnje,

5. pismeno obvezo, da bo po končanem šolanju ostal v službi pomorstva vsaj dvakratni čas trajanja šolanja,

6. pismeno obvezo, da bo nadoknadjil stroške šolanja, če bi bil odpuščen po lastni krivdi,

Obvezo pod 5. in 6. podpisuje kandidat sam, če je polnoleten, drugače pa starši oziroma skrbniki.

Obvestilo

Danes devetega junija bo v mali dvorani gledališča Ristori ob 20. uri predavanje o tuberkulozi in o epidemijah z ozirom na razne govornice, ki se o njej širijo, z namenom, da bi oblatili ljudsko oblast.

Predavanje bo imel tov. dr. Prodan iz Ljubljane. Predavanje organizira AFZ v okviru tedna matere in otroka. Zaradi važnosti predavanja ste vabljeni vsi!

Odgovorni urednik
SRECKO VILHAR

Tiskarna tiskarna »Jadrana« v Koprju
Uredništvo in uprava v Koprju
Riva Castelleone 2